WASHINGTON DC 200
NEWS CST
DRAUGAS, CHI. IL 60629 EDITOR
THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXX Kaina 15 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, SAUSIS — JANUARY 28, 1976 Nr. 23

Iš pogrindinės ok. Lietuvos "Aušros" Nr. 1 (40)

Gyventi be melo

"Prievarta greitai sensta, nepasitiki savimi, ir kad išsilaikytų, kad padoriai atrodytų, būtinai į talką šaukiasi melo"

ALEKSANDRAS SOLŽENICINAS

(Tęsinys iš vakar dienos)

Kai prievarta įsiveržia į taikų žmogišką gyvenimą, jos veidas šviečia pasitikėjimu. Ji taip ir nešа vėliavą ir šaukia: "Aš — — prievarta! Išsiskirstyti! Pasitraukti! Sutraiškysiu!"

Tačiau prievarta greitai sensta. Nedaug prabėga metų —ji jau nepasitiki savimi, ir kad išsilaikytų, kad padoriai atrodytų, būtinai į talką šaukiasi melo. Prievartai nėra kuo prisidengti, tik melu, o melas gali laikytis tik prievartos remiamas. Ne kasdien, ne ant kiekvienų pečių prievarta uždeda savo sunkią leteną. Ji tik reikalauja paklusnumo melui, kasdieninio mūsų dalyvavimo mele. Čia —visas mūsų lojalumas.

Ir čia yra mūsų paniekintas, paprasčiausias, prieinamiausias išsilaisvinimo raktas — asmeninis nedalyvavimas mele. Lai melas viską padengia, lai visus valdo, bet užsispirsiu bent tiek — — tegul valdo ne per mane. Ir štai — plyšys mūsų įsivaizduojamajame neveiklumo rate. Dėl mūsų pats lengviausias, o melą labiausiai griaunantis. Kai žmonės atsitraukia nuo melo, jis paprasčiausiai liaujasi gyvenęs. Melas, kaip parazitas, gali gyvuoti tik žmonėse.

Prisipažinkime —mes nepribrendome eiti į aikštes ir garsiai skelbti tiesą, pasakyti balsiai, ką mes galvojame. Nereikia. Tai baisu. Tai nors atsisakykime kalbėti tai, ko nemąstome. Štai mūsų kelias. Lengviausias ir prieinamiausias mūsų išsiugdytam organiškam bailumui. Žymiai lengviau — baisu ir pasakyti — už Gandžio pilietinį neklusnumą.

Mūsų kelias — niekur sąmoningai nepalaikyti melo. Suvokus, kur melo pradžia — kiekvienam ji skirtingai pastebima — atsitraukti nuo šios gangrenuojančios ribos, nepaklijuoti ideologijos mirusius kaulelius ir žvynelius, nesusiūti supuvusį skudurą. Mes būsim nustebinti, kaip greitai ir beviltiškai nyksta melas — ir kam priklauso būti nuogam, pasirodys pasauliui nuogu.

Ir taip kiekvienas, nugalėdamas savo nedrąsą, tegul pasirenka, ar lieka jis sąmoningu melo tarnu. Suprantama, ne dėl polinkio, bet dėl šeimos, dėl vaikų auklėjimo melo dvasioje. Ar neatėjo laikas jam pasijusti garbingu žmogumi, vertu vaikų ir amžininkų pagarbos?

Ir nuo šios dienos ateityje jis nepasirašys, neparašys, neatspausdins jokių atsiliepimų, nei vienos frazės, kuri, jo nuomone, iškreipia tiesą.

Nei vienos frazės — nei asmeniškame pokalbyje, nei viešai neišreikš ar pats, ar popierėliu, nei agitatoriaus, mokytojo, auklėtojo rolėj, nei teatre.

Meniškai, skulptūriškai, techniškai, muzikiniai — neišreikš, neakomponuos, netransliuos nei vienos melagingos minties, nei vieno pastebimo tiesos iškraipymo.

Nepateiks nei žodžiu, nei raštu nei vienos vyraujančios citatos dėl apsidraudimo, dėl pasisekimo darbe, jei pilnai nepritaria cituojamai minčiai arba jei ji tiksliai netinka toje vietoje.

Nesileis priverčiamas eiti į demonstraciją ar į mitingą, jei tai prieš jo norus ir valią. Nepaims į rankas, neiškels transparanto, lozungo, kuriam pilnai nepritaria.

Nepakels balsuojančios rankos už pasiūlymą, kuriam nuoširdžiai neprijaučia. Nebalsuos nei viešai, nei slaptai už asmenį, kurį laiko nevertu arba bent juo abejoja.

Nesileis nuvaromas į susirinkimą, kur laukia prievartinis, iškreiptas klausimo svarstymas.

Tuojau pat apleis posėdį, susirinkimą, paskaitą, spektaklį, kiną, kai tik iš oratoriaus išgirs melą, ideologinius tauškalus arba begėdišką propagandą.

Neišsirašys, nepirks tokio laikraščio ir žurnalo, kur informacija iškraipoma, o svarbiausi faktai nutylimi.

(Bus daugiau)

Baluošo ežeras Ignalinos apylinkėse. Kaip tos gražios apylinkės žalojamos ir ežerai bei miškai naikinami, skaitome "LKB Kronikos" Nr. 20: "Netrukus lietuviai sužinojo, kad Maskva nugalando dar vieną peilį Lietuvos gamtai — atominę elektrinę. Gamtininkų nuomone, ši elektrinė nuodys Lietuvos gamtą dar intensyviau, negu Mažeikių naftos valymo kombinatas".

Kaip naikinamos Ignalinos apylinkės

Vilnius. — Apie pradėtą atominės jėgainės statybą Ignalinos apylinkėje skaitome "Tiesos" sausio 20 numery: "1975 metų rugpiūčio mėnesį prie Visagino ežero kranto buvo iškilmingai atidengtas kertinis akmuo, pažymintis, kad šioje vietoje bus pastatytas atominės elektrinės energetikų miestas... Dabar čia gaudžia mašinos — darbininkės, tempdamos blokus, sijas, armatūrą, mojuoja kranai, kraudami būsimojo miesto sienas... Miestas jau įsirėmė kojomis į Ignalinos krašto smėlį. Miestas jau tiesiasi virš pušaičių... Ir, žinoma, gyvenamieji namai — šiuolaikiniai, daugiaaukščiai. Miesto projektą paruošė projektuotojų kolektyvas, vadovaujamas RTFSR Valstybinės premijos laureato V. Akutino... O sienos pačios neauga — jas reikia atvežti, montuoti. Ir riaumoja daugiatonės, sakytum, nepermaldaujamai skelbdamos savo pranašumą prieš lieknas, jautrias pušaites".

Kaip apie tą "riaumojančią" statybą atsiliepė Lietuvos mokslininkai ir gamtininkai, kad tai yra skubėjimas naikinti tai, kas yra geriausio Lietuvoje, skaitėm "L.K.B. Kronikos" Nr. 20.

San Francisco. — Šiame mieste prasidėjo Patricijos Hearst byla. Ji kaltinama už dalyvavimą San Francisco banko apiplėšime.

SOVIETIJOJ TRŪKSTA IR BULVIŲ

Bostonas. — Sovietijoj su bulvėmis yra panašiai kaip ir su grūdais. Bulvės, ten vadinamos antroji duona, turės būti importuojamos iš Lenkijos ir Rytų Vokietijos, sako Paul Wohl, "Monitor"' sovietologas. Amerikos Žemės ūkio departamento apskaičiavimu, 1975 sovietai bulvių prikasė 20 proc. mažiau negu metais prieš tai. Departamentas tuos apskaičiavimus dar pateikia labai atsargiai, vadinas, gali būti trūkumas dar didesnis.

"Selskoje Choziajstvo", Gudijos ūkininkų laikraštis, sako, kad daugybė bulvių pas juos laukuose supuvo, nuskendo vandeny. Bulvių daugiausia ir sodinama tam krašte. Dar blogiau, kad Mogilevo apylinkėse, kur beveik vien bulvės augina, iš sunkvežimių jas reikėjo krauti rankomis, nes sugedo visos krautuvės, mašinos, mašinų dalys buvo išvogtos ir panaudotos traktoriams taisyti.

Šveicarų "Neue Zuercher Zeitung" rašė, kad gruodžio mėnesį valstybinėse parduotuvėse dar galima buvo gauti ir bulvių, ir kopūstų, bet jų kokybė buvo tokia menka, kad pirkėjai jų neėmė ir ieškodavo pakaitalų pas privačius asmenis, pirkdavo iš kolchozininkų auginamų sklypelių. Kaina, žinoma, buvo mažiausiai dviguba. Darbininkų laikraštis "Trud" irgi rašė, jog parduotuvėse sukrautos bulvės tokios blogos, kokios buvo tik II pasaulinio karo metu. Miesto daržovių centrinėse padėtis pati blogiausia: iš atvežtų parduoti 1,560 tonų bulvių 1,235 tonos netiko nei gyvuliams maitinti.

Juo labiau trūksta bulvių, tuo daugiau prasideda vagystės. "Selskaja Žizn" skundžiasi, kad ant kelių pagaunama daug sunkvežimių su vogtomis bulvėmis, grūdais ir daržovėmis, o teisma turi daug darbo.

Liuksemburgas — šnipų centras

New York. — "Time" magazino žiniomis, Liuksemburgas pasidarė sovietų šnipų Europoje centrinė. Sovietų ambasadoje iš 36 tarnautojų mažiausiai 12 jų yra KGB arba GRU, karinės žvalgybos nariai.

Mirė kun. dr. J. Čepėnas

Ok. Lietuva. — Iš Lietuvos buvo gauta telegrama, kuria pranešama, kad sausio 24 Pasvalyje mirė a. a. kun. dr. Juozapas Čepėnas, sulaukęs 95 metų amžiaus. Jis buvo vienas seniausių kunigų okup. Lietuvoje.

Velionis buvo gimęs 1880 spalio 31 Vėlaikių k., Daugailių valsčiuje. Teologijos mokslus išėjo Vilniuje, Kaune, Freiburgo mieste, Vokietijoje. 1905 įšventintas kunigu, 1924 gavo filosofijos daktaro laipsnį. Dirbo įvairiose parapijose. I-mos bolševikų okupacijos metu buvo Anykščių parapijos klebonas. Čia buvo suimtas ir kalintas. Taip pat buvo kalintas Rusijos kalėjimuose ir po II pasaulinio karo. Kun. J. Čepėnas žinomas kaip uolus visuomenės veikėjas, daugelio raštų autorius, redaktorius. Paskutinę savo gyvenimo dalį praleido Pasvalyje. Palaidotas Daugailių parapijos kapinėse, kur jau iš anksto buvo įsiruošęs rūsį ir pasistatęs paminklą.

D. Kezienė - Vidūno fondo laureatė

Chicaga. — Vidūno Jaunimo Fondo valdybos nariai praneša, kad 1975 m. pasižymėjusio asmens premija atiteko Daivai Alytaitei - Kezienei.

Daiva iš profesijos chemikė, penkių vaikų motina, sugebėjo ne tik auginti gražią lietuvišką šeimą, bet tuo pačiu metu duoti didelį asmeninį įnašą lietuvių visuomeninėje, ypač politinėje, veikloje. Ji yra viena iš nepailstančių veikėjų Brazinskų byloje. Simo Kudirkos laisvės laimėjimas irgi didele dalimi Daivos Kezienės asmeninės kovos nuopelnas. Ji parodė, kiek pavienis asmuo, įdėdamas atkaklaus darbo, gali pasiekti politinėj veikloj.

Šiuo metu Daiva Kezienė yra Akademinio Skautų sąjūdžio narė, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos narė, "Laisvės Žiburio" radijo programos New Yorke angliškos dalies vedėja, "Amnesty International" — tarptautinės amnestijos organizacijos narė. Ji buvo "Americans for Simas" komiteto pirmininkė. Vydūno Jaunimo fondas džiaugiasi Daivos Kezienės laimėjimais.

Nepasisekė pagrobti sovietų lėktuvo

Tel Aviv. — Reuterio žinių agentūra praneša apie aliarmą Tel Aviv aerodrome, apie mėginimą pagrobti sovietų lėktuvą ir jį nukreipti į Izraelį. Vakarų Europoje buvo pagautas radijo pranešimas iš lėktuvo virš Maskvos, kad lėktuvas esąs užvaldytas ir nukreiptas į Tel Avivą. Po 90 minučių aliarmas buvo atšauktas. Izraelio oficialūs asmenys įsitikinę, kad lėktuvo grobikas buvo nušautas.

Kai buvo pasiteirauta Maskvoje, tai Užsienio reikalų ministerija atsakė apie tai "nieko nežinanti".

Izraelyje sakoma, kad normaliai keleivinis lėktuvas iš Maskvos iki Izraelio atskristi negalėtų, neužtektų kuro. Netikima, kad lėktuvas būtų nukreiptas į Švediją ar Daniją.

Ta proga Reuteris pamini, kad tik du kartus yra pasisekę nukreipti sovietų lėktuvus: 1970 du studentai ir du lietuviai buvo nukreipę lėktuvus į Turkiją ir ten nusileido.

Latvių pogrindinis laikraštis

Stockholmas. — Švedijoj gyveną latviai yra gavę slaptą, pogrindinį laikraštį iš okupuotos Latvijos "Pali" (Potvynis). Laikraštis, platinamas "samizdat" būdu, daugiausia Rygoje. Pirmam numery sudėta tokių žinių, kurių nemini oficialioji spauda: apie Solženicino veiklą užsieny, jo pasakytų kalbų mintys, apie Sacharovą ir kt.

Amerikos veto J. Tautose

New York. — Amerika vetavo JT Saugumo Tarybos rezoliuciją, sakančią, kad palestiniečiai turi teisę į nepriklausomą valstybę ir Izraelis turi pasitraukti iš visų okupuotų žemių. Izraelis posėdį boikotavo, nes ten buvo pakviesta Palestinos išlaisvinimo organizacija. Už rezoliuciją balsavo devyni, Amerika viena buvo prieš, o penki kiti susilaikė: Italija, Britanija, Švedija, Kinija ir Libija. Amerikos ambasadorius Daniel Moynihan sakė, kad rezoliucija kliudytų Vid. Rytų taikos pastangoms ir prieštarautų dviem anksčiau priimtom rezoliucijom, kurios nustatė taikos pagrindus.

Ką jie veikė mokyklose?

New Orleans. — Dr. Norvell Northcutt, Texas universiteto profesorius, sako, kad vienas iš penkių suaugusių amerikiečių yra daugiau ar mažiau beraštis ir negali "eiti su gyvenimu". Jo vadovaujama komisija veda tyrimus nuo 1971 metų.

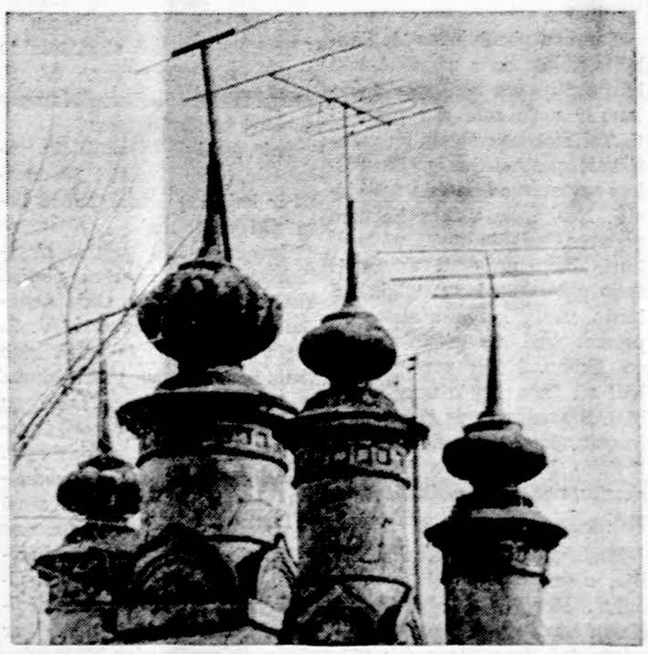

Vietoj Dievo žodžio — Marksas ir Leninas. Viena iš daugelio Rusijos cerkvių, paverstų klubais, o vietoj kryžių — televizijos antenos

(Iš "The Voice of the Martyrs", 1/76)

Žuvo 200 kambodiečių

Bangkokas. — Kambodijos kareiviai pasieny nušovė mažiausiai 200 asmenų, norinčių perbėgti sieną. Tos informacijos gautos iš vieno išlikusio gyvo. Duodamas ir jo vardas. Sieną perėjo tik jis ir dar 11 asmenų. Jų bėgo apie 300, ir pasieny kareiviai pradėjo į juos šaudyti ir, greičiausiai, visi žuvo arba buvo sunkiai sužeisti.

Tajuje yra žinoma, kad toks atsitikimas nėra pirmas, daug organizuotų grupių mėgino pereiti sieną, bet visi žuvo.

Belfastas. — Praėjusį savaitgalį nuo teroristų rankų žuvo penki asmenys. Šį mėnesį šiaurės Airijoj žuvusių jau priskaitoma 39, o nuo 1969, kai prasidėjo airių ir anglų šaudymasis, skaičius pasiekė 1,429.

Sovietai perka atomines jėgaines

Tokijo. — Japonai ketina sovietams parduoti 10 atominių jėgainių už 1.2 bil. dolerių. Tuo reikalu 14 japonų atominių specialistų, vadovaujamų Mitsubiši, išvyko į Maskvą. Pirkti jėgainių iš užsienio yra numatyta sovietų penkmečio (1976 — 1980) plane.

Washingtonas. — "U.S. News" žiniomis, Amerikos aukštuosiuose sluoksniuose bijoma, kad per ateinančius penkerius metus teroristai gali patys pasigaminti atominę bombą ir rimtai pradėti grasinti pasauliui.

Roma. — Aldo Moro Italijos koalicinio kabineto sudaryti negali, abi socialistų partijos ir respublikonai vyriausybėje dalyvauti atsisako. Galvojama sudaryti vienos partijos — krikščionių demokratų kabinetą. Kaip tokia mažumos vyriausybė galės išsilaikyti ir veikti, tai jau kitas klausimas.

KALENDORIUS

Sausio 28: Tomas Akvinietis, Konstancija, Kaributas, Nijolė.

Sausio 29: Konstantas, Barbėja, Girkantas, Danguolė.

Saulė teka 7:08, leidžias 4:58.

ORAS

Didėjantis debesuotumas, šilčiau, apie 25 laipsniai.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja sktn. Irena Regienė, 2632 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7069

LSS 1975 M. SUVAŽIAVIMO PREZIDIUMO PRANEŠIMAS

Remdamasis LSS vadovybės narių rinkimų duomenimis LSS suvažiavimo prezidiumas skelbia išrinktuosius LSSSN 47-tam straipsnyje numatyta tvarka:

A. Bendrosios sueigos išrinktieji:

LSS Tarybos nariai:

v. s. Malvina Jonikienė,
v. s. Lilė Milukienė,
v. s. Antanas Saulaitis,
v. s. Česlovas Senkevičius,
v. s. Vladas Vijeikis,
v. s. Eugenijus Vilkas.

LSS Tarybos kandidatai:
v. s. Liūtas Grinius,
v. s. Florentina Kurgonienė,
v. s. Alfonsas Samušis.

LSS Garbės Teismo nariai:

v. s. Jonas Kuprionis,
v. s. Mykolas Naujokaitis,
v. s. H. Plaušinaitienė.

LSS Garbės Teismo kandidatai:

ps. Aldona Činikienė,
ps. Antanas Mažeika.

LSS Kontrolės komisijos nariai:

v. s. Vincas Kizlaitis,
v. s. Marija Ročkuvienė,
v. s. Vaclovas Tallat-Kelpša.

LSS Kontrolės kom. kandidatas:

s. Gediminas Surdėnas.

B. Seserijos Sueigos išrinktosios

LSS Tarybos narės:

s. Laima Kiliulienė,
v. s. Regina Kučienė,
s. Gilanda Matonienė,
v. s. Irena Vilkienė.

LSS Tarybos kandidatės:

s. Danutė Eidukienė,
j. s. Irena Regienė,
s. Giedrė Stankūnienė.

LSS VS ir LSS VSP

v. s. Irena Kerelienė ir
v. s. Janina Mikutaitienė.

LSS Garbės gynėja:

v. s. Marija Vasiliauskienė.

Brolijos sueigos išrinktieji:
LSS Tarybos nariai:

v. s. Kazys Cijūnėlis,
v. s. Česlovas Kiliulis,
s. Juozas Liubinskas,
s. Gintaras Plačas.

LSS Tarybos kandidatai:

s. Romas Fabijonas,
v. s. Pranas Karalius,
s. Viktoras Kučas.

LSB VS ir LSB VSP:

s. Sigitas Miknaitis ir
ps. Romas Rupinskas.

LSB Garbės gynėjas:
j. s. Vladas Rupinskas.

ASS Sueigos išrinktieji:

LSS Tarybos nariai:

fil. ps. Ramutė Bartuškienė,
fil. ps. Rimantas Dirvonis,
t. n. s. Danutė Korzonienė,
fil. ps. Tomas Remeikis.

LSS Tarybos kandidatai:
fil. v. s. Raminta Molienė,
fil. ps. Jonas Tamulaitis.

ASS VP ir ASS VPP:

fil. v. s. Vytenis Statkus ir
fil. ps. Virginija Sabaliūnaitė.

ASS Garbės gynėjas:

fil. ps. Vytautas Germanas.

Rajonų Vadovų sueigų išrinktieji:

LSS Rajonų vadai:

Australijos —
v. s. Aleksandras Mauragis,
JAV Atlanto —
ps. Rimas Zinas,
JAV Vidurio —
v. s. Zigmas Jaunius,
JAV Ramiojo vand. —
s. Vytautas Vidugiris,
Kanados — s. K. Batūra.

Į naujos LSS Tarybos sudėtį įeina ir sekančias pareigas tęsia vadovai:

LSS Anglijos raj. vadas —
s. J. Alkis,
LSS V. Vokietijos raj. vad. —
s. A. Veršelis,
LSS RK dvasios vadovas —
kun. A. Simanavičius, OFM.
LSS EL dvasios vadovas —
kun. A. Trakis.

SKAUTININKO A. SAULAIČIO PAGERBIMAS

Praeitų metų gruodžio 15 d. Maironio parko salėje, Worcestery, Mass., buvo suruoštas LSS Tarybos Pirmijos pirm. v. s. Antano Saulaičio pagerbimas ir paminėta jo penkiasdešimties metų skautavimo sukaktis.

Šventė prasidėjo sueiga, kurioje dalyvavo skautai ir skautų vadovų atstovai iš New Yorko, New Jersey, Hartfordo, Brocktono, Bostono, Waterbury ir Worcesterio.

Latvių skautus sueigoje atstovavo jų Tarybos pirm. skautininkas Ganjanieks ir latvių vyriausioji skautininkė Zigfrid Gaujanieks.

Sueigos metu aukščiausias LSS "Geležinio Vilko" ordinas buvo įteiktas daug nusipelniusiai skautininkei, kalbų mokytojai Onai Saulaitienei ir vyriausiam skautininkui Petrui Moliui.

Latvių skautų tarybos pirmininkas O. Gaujanieks, tai progai atvykęs iš New Jersey, pasveikino v. s. A. Saulaitį latvių skautų vardu ir apdovanojo jį aukščiausiu latvių skautų "Baltosios Lelijos'" ordinu.

Už didelę paramą skautams Padėkos ordinas buvo įteiktas Maironio parko pirm. K. Adomavičiui.

Po sueigos visiems šventės dalyviams buvo pietūs, kurių metu pagrindinę kalbą apie sukaktuvininką A. Saulaitį pasakė v. s. A. Venclauskas. Savo kalboje jis iškėlė didelius sukaktuvininko nuveiktus darbus lietuvių skautijai. Iš jo kalbos paaiškėjo, kad skautininkas Saulaitis buvo pradininkas kryžių statymo skautų stovyklose, padarė pradžią karių kapų tvarkymui, aktyviai reiškėsi artimo pagalboje, dirbdamas Lietuvos Raudonajame Kryžiuje.

Lietuvoje dešimtį metų redagavo "Skautų Aidą" ir ėjo kitas aukštas pareigas sąjungoje. Amerikoje — "Skautų Aido" redaktorius, Lietuvių Bendruomenės veikėjas ir devynerius metus iš eilės Tarybos pirmininkas.

Skautininkas Saulaitis yra apdovanotas Gedimino ir Geležinio Vilko ordinais. Baigdamas kalbėtojas palinkėjo v. s. Saulaičiui dar ilgai auklėti jaunimą skautiškoje dvasioje.

Sveikinimus pradėjo latvių vyriausioji skautininkė. Jinai pasveikino sukaktuvininką ir ponią, pasidžiaugdama tvirtais skautavimo pagrindais ir gražiomis pasėkomis.

Po jos sekė Pirmijos vicepirmininkė v. s. F. Kurgonienė, atvykusi iš Chicagos, vyriausia skautininkė L. Milukienė, vyr. skautininkas P. Molis, Maironio parko pirm. K. Adomavičius, seselė Palmyra iš Putnamo, Keleivio red. J. Sonda, Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Miciūnas, MIC, Worcesterio LB apyl. pirm. V. Židžiūnas, R. Molienė šaulių ir savo tėvo A. Mantauto vardu (įteikė tėvo parašytą knygą), s. Br. Aleksandravičius, Atlanto rajono ir Hartfordo skautų vardu, s. Jankauskienė — Atlanto rajono skaučių vardu ir įteikė drožinį — saliutuojantį skautų vadovą, Atlanto rajono vadeiva v. j. s. M. Manomaitis, s. Janula iš Chicagos, oro skautų vardu, s. D. Sodeikienė ir ps. V. Šnipas Bostono skautų ir skaučių vardu ir pažymėjo, kad Saulaičiai įrašyti į Lietuvių skautijos fondą su 100 dol. įnašu, v. s. G. Matonienė New Jersey skautų vardu, abu New Yorko tuntininkai ir pirmijos sekr. S. Semaška ir įteikė P. Jurkaus gražiai ant pergamento parašytą adresą su 100 skautų parašais ir dovaną — krivulę, lazdą ir padidinamąjį stiklą į skautus iš tolo pažiūrėti; K. Jakubauskas Worcesterio skautų vardu ir įteikė medžio raižinį — šienapiūtę.

Raštu sveikino lietuvių skautų įkūrėjas Petras Jurgėla, Lituanistinio I instituto pirm. dr. J. Gimbutas, kun. J. Pakalniškis, kun. Kulbis, S. Pakalniškis, Kanados rajono vadeiva v. s. Vl. Morkūnas, Waterburio Panerių vietininkijos vardu ps. M. Čerkus, Neries tunto — Waterbury vardu ps. A. Bulotienė, Detroito Baltijos tunto tuntininkas v. s. Č. Anužis, Rochesterio Dainavos vietininkija, v. s. V. Jukubauskas — LSB Garbės gynėjas, v. s. J. Maslauskas — Anglijos ir Vokietijos raj. vadeiva, s. fil. Vyt. Vidugiris — vandenyno rajono vadas, Akad. skautų s-gos Detroito fil. vardu — fil. Jonas Asminas, Skautų vyčių skyriaus vedėjas s. v. Romas Fabijonas, Jamborės Fondo skyriaus vedėjas s. L. Jeningas ir ižd. s. fil. J. Asminas, Asminų šeima, v. s. Pr. Karalius — Clevelando skautininkų vardu ir kiti.

Po visų sveikinimų ir linkėjimų žodį tarė skautininkė Ona Saulaitienė. Jinai padėkojo visiems už dovanas ir gražius žodžius. Prisiminė, kai jai teko būti vertėja Lietuvoje besilankančiam Baden Powell ir papasakojo savo išgyvenimus, patirtus Anglijoje besilankant aklųjų skaučių stovykloje. "Mes galime matyti grožį, tik reikia jį stebėti", pareiškė skautininkė, skatino visuomet turėti laimėjimo viltį: "Gal mes nematysime laisvos Lietuvos, bet yra viltis. Tegul iš tų sunkumų, Dievo uždėtų, pasidaro sparnai, kurie neša prie vizijų — Lietuva bus laisva", baigė savo žodį skautininkė.

Tarybos pirmininkas A. Saulaitis savo žodyje pareiškė, kad būti skautu yra nepaprastai malonu ir sunku nuo jų pasitraukti. Tai siekimas idėjos su praktiškais pasireiškimais. Skautiškas sumanumas padeda rasti išeitį. Nesijaučia vienas ką nors padaręs. Reikėjo tesėti už tuos, kurie buvo priversti nutraukti savo gyvenimo kelią. Tiki, kad tauta vieną kartą atsistos ta prasme, kad bus šeimininku savo likimo. Mūsų pareiga kalbėti už tuos, kurie negali kalbėti. Pranašas turės gimti iš tų žmonių, kurie laikysis arti lietuviško kelio. Buvo laimingu skautu, nes turėjo puikius vadovus.

Pagerbimą ruošė skautų brolija, seserija ir skautai akademikai. Rengėjų vardu Saulaičiams buvo įteikta gražiai įrėminta dail. Igno litografija "Lithuania". Visa šventė praėjo palilioje nuotaikoje.

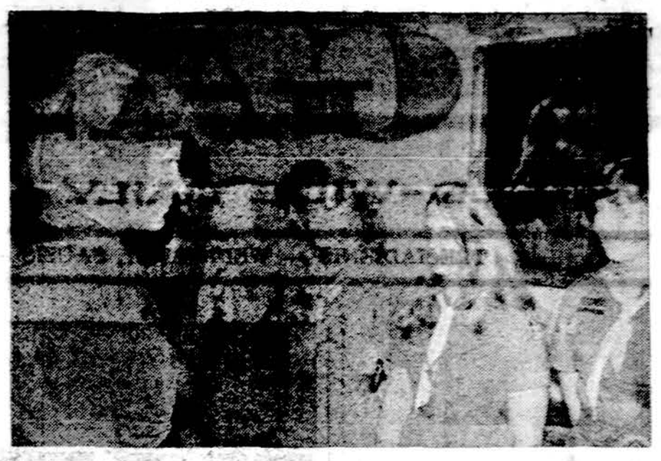

Iškilmingoj "Gražinos" d-vės sueigoj. Iš kairės: draugininkė Elytė Izokaitienė, sesės Gailė Aleksaitė, Astra Totoraitytė, Marytė Pociūtė, Aldona Slapšytė ir Rasa Lintakaitė. Nuotr. J. Lintako

PAKĖLIMAI IR APDOVANOJIMAI

LSS Tarybos Pirmijos 1976.I.6

I. Apdovanoti LSS garbės ženklais:

B. Padėkos ordinu —

1. v. s. Vanda Aleknienė Chicagoje.
2. v. s. Nijolė Kersnauskaitė Clevelande.
3. v. s. Irena Lukoševičienė Montrealyje.
4. v. s. Juozas Maslauskas Anglijoje.
5. v. s. Vladas Morkūnas Toronte.
6. v. s. fil. Aleksandras Plateris Washingtone, DC.

B. Lelijos ordinu —

1. v. s. Antanas J. Gudaitis New Yorke.
2. s. kun. Algimantas Kezys, SJ, Chicagoje.

II. Pakelti į skautininkų laipsnius —

A. į vyresniojo skautininko —

1. s. fil. Kostas Nenortas Bostone.
2. s. Gilanda Matonienė New Jersey.

B. į skautininko —

1. ps. Teresė Jakubauskienė Worcestery, Mass.
2. ps. kun. Algimantas Žilinskas Toronte.

C. į paskautininkio —

1. v. sl. Elena Jačiunskienė Australijoje.

Širdingi sveikinimai!

(-) v. s. A. Saulaitis

(-) v. s. A. Samušis

CLEVELANDO SKAUTIJOS KŪČIOS

Dienos, savaitės ir mėnesiai nejučiomis prabėga. Daugel dienų jau praėjo nuo metų gražiausios šventės. Tai šventė, kuri visus suartina ir jungia į vieną didelę šeimą. Tokia šventės nuotaika ir sujungė visą Clevelando skautiją Kūčių vakarienės metu, gruodžio 21 d. Lietuvių namuose. Toks skautijos suėjimas bendron vakarienėn kilo iš V. S. Stefanijos Radzevičiutės suruoštos skautininkių Kalėdų vakarienės prieš porą metų.

Tad šiais metais skautininkių draugovė, vadovaujama V. S. Gedgaudienės, Lietuvių Namuos surengė bendras kūčias.

Salė, kurioje vyko Kūčių vakarienė, buvo gražiai išdekoruota ir kalėdinę eglutę puošė lietuviški šaudinukai.

Besirenkančius svečius skautininkės vaišino karštu punču. Susėdus prie Kūčių stalo skautininkių draugovės pirm. V. S. Stefa Gedgaudienė pasveikino visus susirinkusius palinkėdama gražiausių švenčių, laimingų skautiškų ateinančių metų ir jėgų skautiškos veiklos darbams. Tėvas G. Kijauskas, SJ, sukalbėjo maldą. Maldoje prisiminė ir visus čia nesančius skautus ir skautes ir gyvenančius tėvynėje. Vyr. Skaut. St. Radzevičiutė pravedė simbolinį kalėdinės šviesos pasidalinimą. Tur būt, pats gražiausias Kūčių paprotys, tai plotkelių laužymas. Tai momentas, kada salėje pasipylė linkėjimai, sveikinimai. Ant stalų buvo patiekta dvylika valgių. Visko beragaujant dalyviai šnekučiavosi, prisiminė Kalėdas Lietuvoje ir diskutavo skautiško gyvenimo reiškinius. Vakaro nuotaiką paįvairino viešnia iš Hamiltono aktorė, režisorė Elena Dauguvietytė - Kudabienė. Aktorė jautriai paliete kiekvieno širdį interpretuodama mūsų poetų kūrybą.

Clevelando skautija liks dėkinga skautininkių draugovei už tokį malonų vakarą, švenčiant lietuviškas Kūčias. I. B.

PADĖKA

Brighton Parko lituanistinė mokykla, savo 25-ių metų sukakties proga, išleido leidinį, prie kurio leidimo prisidėjo sekantys rėmėjai ir mecenatai: D. J. Vidžiūnai, J. Pileckienė, J. Ankus, Adv. M. Blumenthal, Adv. A. Schwartz, Gaidas-Daimid Laidotuvių Direktoriai, O. P. Jasulaičiai, P. Nedas, Standard Federal Savings & Loan Assn., Adv. P. Žumbakis, A. Beniulis, Midland Savings & Loan Assn., J. Virpša, A. Bruzga, V. J. Ančiuliai, J. Augaitis, A. Brinka, p. p. Bursteinai, A. Čepėnas, Chicago Savings & Loan Assn., K. S. Dauliai, K. Eringis, A. Ilekis, V. B. Jozaičiai, kun. F. Kireilis, B. Muliolis, kun. J. Plankis, K. Pumputis, Seigan's Men's Wear, J. Stitilis, L. Vakselis, J. Zakis, P. Žumbakis, A. Drūtys, p. Čižikai, K. Valantinas, P. Malėta, V. Utara, S. T. Ančiuliai, A. Ankienė, B. Agurkis, K. Brenčius, P. Ceckevičienė, V. Dijokas, D. Eičinas, A. Glavinckas, V. E. Glioženiai, V. Grikietis, p. p. Gudat, A. Jankauskas, S. Jokubaitis, V. Jonikas, S. Jurkūnas, K. A. Juškevičiai, J. Kalvaitis, K. Karazija, V. Kelmelis, J. Kernagis, O. Kunstmanas, B. Kuzas, A. Lietuvnikas, B. Maleckas, K. Matulis Č. Osipavičius, J. E. Pajuodžiai, J. Panka, C. Pumputis, Ramunė Delicatessen, V. Rutkauskas, O. Rūtienė, V. T. Simučiai, J. Sudeikis, M. Šimkus, T. Tallat-Kelpša, T. Urbonas, A. Valavičius, J. N. Vazneliai, A. Vieraitis, J. Žadeikai.

Nuoširdžiai dėkojame mecenatams ir rėmėjams už mūsų pastangų rėmimą.

TĖVŲ KOMITETAS

PAIEŠKOJIMAI

Amerikos Raudonasis Kryžius paieško šių asmenų:

Juozo Barkausko paieško brolėnas Jonas Barkauskas, Anupro sūnus.

Dellos Pilipas paieško brolis Kazimieras Mažrimas.

Enno ar Jono Valaičio paieško pusbrolis Juozas Valaitis, Jono sūnus.

Elenos L. Venger paieško sesuo Vanda Burskaja, Liudviko duktė

Patys paieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi pranešti:

The American Red Cross, Foreign Inquiry Service Department, 43 East Ohio St., Chicago, Ill. 60611, tel. 440-2110.

Ruošdami VESTUVES, pagerbimus, minėjimus, vestuvių ir krikštynų "šauerius", šermenų pietus ir kitus parengimus, prašome kreiptis į

LIETUVIŲ TAUTINIUS NAMUS
6422 So. Kedzie Avenue
Chicago, Ill. 60629
Tel. (bet kuriuo laiku)
778-7707 arba 778-9878

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $23.00. Canada $25.00. Foreign Countries — $26.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Chicagoje, Cook, Ill.	$25.00	$15.00	$10.00	$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsieny je	28.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesiunsdotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8013

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 2 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Resid. tel. Walbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 6 popiet, antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Resid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: SU 2-0001.

Tel. — BE 3-5883
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2636 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak, šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3344 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
422-4441 — LO 1-4606
jei neatsiliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 No. Western Avenue
3214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1448 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Resid. telef. 239-2919.

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-6661
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt.
Nuo 2 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus.

Tel. 778-6565
DR. VIDAS J. NEMICKAS
ŠIRDIES IR VIDAUS LIGOS
2454 W. 71 Street
Valandos pagal susitarimą

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai
111 N. WABASH AVE.
4300 N. CENTRAL AVE
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-6149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treš.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet
ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5542

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas: 4235 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 5-4410
Rezidencijos telef. GR 6-0617
Valandos: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir res. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1222.
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6186
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad. ketv. ir penktad 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 586-3166, namų 636-4830
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val.: pirm., antr. ketv. 2-5 ir 6-8, penkt 2-5. Šeštad. pagal susitarimą.

Latvių dokumentinis filmas

NUPLĖŠĖ SOVIETŲ MELO KAUKĘ

Trijų Pabaltijo valstybių reikalai taip glaudžiai tarp savęs susiję, kad sunku juos beatskirti, o ir nereikia skirti. Juk vienus ir tuos pačius vargus vargstame, vienodą okupaciją kenčiame vieną ir tą patį priešą turime. Teisingai sakome, kad sotus alkano neužjaučia, turtingas retai kada beturčiui padeda. Užtat vargšas kito varguolio nelaimę greičiau pastebi ir jam kuo galėdamas padeda.

Taigi ir pavergtųjų tautų rūpesčius greičiau mes patys matome, kaip didieji kraštai. Užtat ir lietuvių nelaimė yra kartu latvių ir estų nelaimė ir atvirkščiai. Jei kur laimi latviai su estais, turime džiaugtis ir mes, nes iš tiesų visos trys tautos turi vieną ir tą patį laisvės kovos frontą, tiktai kiek skirtingus to fronto barus.

*

Dažnais atvejais laisvės kovoje prasimušame į priekį, lietuviai, bent jau JAV-bėse, kur mūsų yra daugiau, kaip latvių ir estus kartu sudėjus. Tačiau Europoje ir Australijoje šioje kovoje pirmauja mūsų kaimynai, ir mes tuo turime džiaugtis.

Šia prasme reikia iškelti faktą, apie kurį rašė ir teberašo ne tiktai mūsų, bet ir Europos kraštų spauda.

"Latvijos" savaitraštis pateikia daugiau žinių apie sensacingą filmą iš Sovietų drausmės stovyklos Latvijoje prie Rygos. Kaip žinome, šis filmas buvo nelegaliai susuktas ir tam tikru būdu į užsienį išgabentas pereitų metų pabaigoje. Pirmiausia jį parodė BBC televizijos tinklas Anglijoje, Prancūzijoje ir dvi JAV-bių televizijos stotys. Š. m. sausio 7 d. šį reportažą apie Sovietų koncentracijos stovyklą parodė Vakarų Vokietijos televizija. Filmas buvo dar rodytas Belgijoje, Olandijoje ir kitur. Jis sukėlė didžiausią sensaciją ir sujaudino patį Kremlių.

*

Pirmiausia reagavo Maskvos "Pravda" šį filmą pavadindama "grubiu suklastojimu" ir pareikšdama nepasitenkinimą Prancūzijos televizija, kuri dažnai rodanti antikomunistinius filmus dabar, kaip "psichologinio karo laikotarpio metu".

Netiesioginiu būdu Maskva puolė ir Prancūzijos komunistų partiją, kuri neprotestavusi prieš sovietinius atgarsius po filmo rodymo Prancūzijoje. Kaip jau buvo "Drauge" ir kitur skelbta, Prancūzijos komunistai, tik ką pasirodžius filmui, pareiškė savo apgailestavimą ir netiesioginiu būdu pareikalavo, kad Kremlius patvirtintų tokios drausmės stovyklos buvimą ar ją paneigtų. Bet jei filmas rodąs tiesą ir atitinkamos Sovietų įstaigos jo nepaneigs, tada Prancūzijos komunistų partijos politinis biuras būsiąs pats priverstas šią didžią staigmeną (koncentracijos stovyklos buvimo faktą) formaliai pasmerkti.

Atsakydamos televizijos stotys tvirtino, kad filmas teisingas, nes, prieš pradedant jį rodyti, iškelti faktai buvę tam tikru kitu būdu patikrinti. Prancūzijos televizija paskelbė pasikalbėjimą su latvių baptistų dvasininku Pauliu Klavinš, gyv. Bonnoje, kuris paliudijo, kad filmas nesąs suklastotas ir tikrai iš originalios stovyklos susuktas prie Rygos 1975 m. rugpiūčio mėnesį. Klavinš parodė ir Rygos planą, pažymėdamas vietą, kurioje ši stovykla yra. Ši vieta yra prie Škirotavas stoties, Krustpils gatvėje, tarp geležinkelio bėgių.

*

Minėtas dokumentinis filmas labai gilų įspūdį padaręs Prancūzijos ministeriui M. Jarottui. Jis sausio 3 d. pas save pasikvietė iš Bonnos atvykusį kun. Klavinšą, kuris filmą pristatė Vakarų Europos televizijos stotims. Ministeris paliudijo gyvą prancūzų tautos domėjimąsi filmu ir šia proga prisiminė savo asmeniškus pergyvenimus Sovietų Sąjungoje ir Rytiniame Berlyne. Tada, jam būnant Maskvoje, buvusi pažeista generolo Charles de Gaulle garbė, jis karštai reagavęs ir suėjęs į konfliktą su Sovietų valdžia ir tik su dideliu vargu sugrįžęs Prancūzijon.

Mums malonu, kad kun. Klavinš priminė Prancūzijos ministeriui skaudų Latvijos, Lietuvos ir Estijos likimą ir nurodė, kad šie kraštai buvę Tautų Sąjungos nariai, dabar laukią sau vietos Jungtinėse Tautose. Ministeris pažadėjo jų pastangas remti.

*

Šis latvių dokumentinis filmas padarė daug įtakos ir Prancūzijos komunistams. Jų partijos generalinis sekretorius George Marchais programoje "C'est-a-dire" padarė pareiškimą, jog jis sutinkąs su pasiūlymu, kad formulė "proletariato diktatūra" sekančiame komunistų partijos suvažiavime — kongrese būtų iš preambulės partijos įstatų išbraukta. Konkrečiai jis taip pasakė: "Mes gyvename jau 1976 metais. Komunistų partija nėra surūdijusi. Ji nėra paremta dogmomis. Ji gali prisitaikyti prie pasikeitusių aplinkybių". Toliau jis aiškino, kad žodis "diktatūra" neatsako į Prancūzijos komunistų partijos siekius, turi nepalankią prasmę, kuri "prieštarauja mūsų reikalavimams ir pažiūroms". Bet ir žodis "proletariatas" esąs nebetinkamas, "nes mes norime samdinius prijungti prie darbininkų klasės algininkų". Pats Marksas retai minėjęs "proletariato diktatūrą".

Per pasikalbėjimą televizijoje G. Marchais tvirtino, kad tarp Sovietų Sąjungos ir Prancūzijos komunistų partijų "esą nuomonių skirtumų dėl socialistinės demokratijos".

*

Vakarų Vokietijos laikraščiai apie minėtą stovyklą rašė trumpiau ir komentavo "Pravdos" atsakymą. Plačiau rašė didieji savaitiniai žurnalai "Spiegel" ir "Stern". Pastarasis dar prieš šio filmo transliavimą Vakarų Vokietijos televizijoje įdėjo rašinį apie šią OZ-78 stovyklą su keturiomis nuotraukomis, kuriose matyti kalinių transporto automobiliai su sargais ir šunimis, o už vielų užtvarų — kenčiančiųjų veidai. Kitos nuotraukos rodo pačią stovyklą su aukšta spygliuota tvora, barakais, su sargybų bokštais ir sargybiniais su šunimis. Pažymima, kad stovykloje galį būti apie 1000 kalinių. Reikia manyti, kad jų tarpe yra ir lietuvių.

Reikia pasidžiaugti šiuo išeivių latvių informacijos laimėjimu. Kaip mūsų LKB Kronika baigia blaškyti Sovietų laisvajame pasaulyje sukurtą mitą, kad jų šalyje esanti religijos laisvė ir nesą tikinčiųjų persekiojimo, taip šis latvių dokumentinis filmas išblaškė Sovietų agentų paleistas miglas, kad Sovietų S-goje nebesą koncentracijos stovyklų, nuplėšdamas nuo jų melo uždangą.

Su šiuo filmu turėtumėm arčiau susipažinti ir mes. Būtų gerai, kad kuri nors mūsų politinė organizacija įsigytų jo kopiją ir atitinkamomis progomis rodytų tiek mūsiškiams, tiek ypač amerikiečiams.

b. kv.

VAKARŲ EUROPOS SAUGUMAS

Antras begėdiškas žingsnis

A. J. STANIUS

V. Europoje yra daug kalbama ir rašoma apie jos sugumą. Visi sutartinai mato, kad to saugumo priešas yra tik Sov. Rusija. Nors ir visas šimtas naujų detenčių sutarčių, kaip Helsinkio, būtų pasirašyta, Maskva niekuomet neįsijungs į tokį artimą, pilną pasitikėjimo bendradarbiavimą kultūriniu, ekonominiu ir politiniu požiūriu su V. Europa, koks dabar yra tarp vakarinių tautų. Jei Sov. Rusija ir nebūtų persunkta komunist. ideologija, vis tiek jos rytietiškoji kultūra, spalvingoji ir turtingoji ortodoksų religijos liturgika, jei ji turėtų pilną laisvę, tautinis folkloras niekuomet nesusilies su V. Europos tais pačiais dalykais. Tik būtų vienas skirtumas: Rusija nebūtų V. Europos priešas. Tada Rusijai, kaip teigia Solženicynas, pakaktų savo žemės plotų, savo kultūros, kurios vystimuisi nebūtų galo. Rusija būtų draugiška, svetinga, taikinga tauta.

Dabartiniai Sov. Rusijos vadai, kaip ir anksčiau buvusieji, yra apakinti komunistinės ideologijos, kad jie yra "tikrieji išlaisvintojai" žmonijos iš kapitalistinio viešpatavimo, nesuprasdami ar nenorėdami suprasti, jog jų komunistinė sistema visiškai sunaikina ne tik kultūringo žmogaus laisvę, bet ir padaro jį skaudžiausiai kenčiančiu vergu. Vergų valstybinio kapitalo, kurį jie taip smerkia. Ta klaidinga iliuzija ir verčia rusus ginkluotis ir ruoštis karui su bet kuo, kas nepritaria jų komunistinei idėjai.

Naujas išdavimas

Churchillis ir Roosveltas atidavė Rytų valstybes rusų vergijon, norėdami laimėti karą su Hitleriu. Dabartiniai laisvojo pasaulio vadai tą vergiją šlykščiai savo parašais patvirtino ne tik nepareikalaudami milijonams žmonių laisvo apsisprendimo teisės, bet nė nepareikšdami vergaujantiems užuojautos. Dabar tie vadai ruošiasi išduoti ir likusios laisvos Europos saugumą.

Gruodžio viduryje Atlanto (Nato) sąjunga, spiriama prez. Fordo ir Kissingerio, Varšuvos paktui padarė didžiausias nuolaidas sumažinti V. Europos gynimą. Pasitarimai tarp amerikiečių ir rusų dėl sausumos kariuomenės sumažinimo okupuotuose kraštuose yra išalę. Nato juos pradėjo judinti toliau, nors aiškiai patyrė, kad Helsinkio detentės sutartis jau Varšuvos pakto sulaužyta, nes jis nepainformavo Vakarų Nato apie kariškus manevrus, įvykusius Lenkijoje ir Bulgarijoje. Tad pradžia antrojo pasitarimų periodo tarp Varšuvos pakto ir Nato dėl sumažinimo kariuomenės prasidėjo veidmainiškos ir provokacinės Maskvos politikos šešėlyje. Kas nors turėjo pralaužti išalusius pasitarimus, kurie prasidėjo prieš porą metų, sukvietė 89 pilnaties posėdžius ir nepajudėjo nė žingsnio pirmyn. Nuolaidas, visiškai naujas ir nelauktas, vėl padarė amerikiečiai.

Ligi šiol Nato žinojo, kad sovietai visuose satelitiniuose kraštuose turi 150,000 karių ir 10,000 tankų daugiau, negu savo kontrolėje turi Nato. Bet vis tik atrodė, kad jėgos persvara yra Nato pusėje., nes amerikiečiai viršijo Sovietus taktiniais atominiais ginklais. Naujoji amerikiečių nuolaida yra tokia: amerikiečiai sumažins savo kariuomenę V. Europoje 29,000 karių ir atsiims septintą dalį atominių ginklų, Sovietai prašomi Rytų okupuotuose kraštuose sumažinti savo kariuomenę 68,000 karių ir atsiimti 1,700 tankų. Siūloma abiejose pusėse palaikyti pussiaus vyrą, paliekant po 700,000 karių.

Nuolaidų priežastis

Kai kurie Nato vadai prileidžia, kad jie turi su tomis nuolaidomis sutikti amerikiečių spaudžiami. Esą, Vakarai turi įtikinti viešąją opiniją, kad jie ištikimai laikosi Helsinkio detentės dvasios. Jei Sovietai su tomis padarytomis nuolaidomis ir juos liečiančiais reikalavimais nesutiks, tai pasaulio viešoji nuomonė Sovietus pasmerks. Tik klausimas: kiek Sovietai tos opinijos paiso ir bijo?

Kaip ir buvo jaučiama, Varšuvos paktas tų Nato nuolaidų ir naujų pasiūlymų neatmetė. Tačiau reagavimas į juos yra šaltokas. Varšuvos pakto kraštų užs. reikalų ministeriai, susirinkę Maskvoje gruodžio 17 d., pripažino, kad Rytai ir Vakarai turi sumažinti okupacinės kariuomenės skaičių, ir to bus rimtai siekiama. Tik, čekų atstovo žodžiais, amerikiečiai nieko naujo nepasiūlė. Lenkų atstovas pareiškė, kad amerikiečių pasiūlymus reikia giliau pastudijuoti ir tai gali užtrukti apie porą metų. Sovietų atstovai tyli. Amerikiečių pažadą sumažinti atominius ginklus visai ignoruoja. Maskva mato, kaip JAV-bės visomis jėgomis stengiasi, kad detentės dvasia klestėtų tik Sovietų naudai, tad ir stengsis iš Nato ir pačios Amerikos išspausti dar daugiau nuolaidų. Žodžiu, Varšuvos paktas, Kremliaus diriguojamas, varysis iki to, kad iš visos Nato ginybos liktų tik pelų sauja.

Sov. Rusija tuo tarpu karo neplanuoja, nes V. Europa ir taip Maskvai tarnauja, kaip ji nori. Pavyzdžiui, ar girdėta pasaulyje, kad kuri nors valstybė, užsakiusi kitoje valstybėje sau prekių, pasiųstų į tos valstybės fabrikus kur tos prekės gaminamos, savo inspektorius prižiūrėti, kad prekės būtų gerai pagamintos. Tai būtų tos valstybės suverenumo įžeidimas. Ir vis dėlto jau taip yra Britanijoje. Įvairiuose britų fabrikuose, kurie gamina Sovietams kai kuriuos techninius įrankius, yra 71 sovietų "inspektorius". Kai britų parlamente buvo paklausta, ar tie "inspektoriai" nėra šnipai ir ar britų vyriausybė turi savo inspektorius svetimose valstybėse, kabineto ministeris atsakė, kad britai turi prisitaikyti prie Sovietų prekybinių sutarčių nuostatų. Reiškia, jau yra valstybių, kurių vyriausybės šoka taip, kaip rusai groja.

Galimas daiktas, kad tie "inspektoriai" neturi nė mažiausio supratimo, kuri prekė ar įrankis yra gerai ar blogai išbaigti, bet tikriausiai jie yra prityrę šnipai ir darbininkų streikų organizatoriai.

Panašus įvykis yra buvęs V. Vokietijoje, kai Kremlius pasiūlė W. Brandtui, kai jis buvo kancleris, elektros jėgą į kai kuriuos vokiečių fabrikus ir su ta jėga savo "inspektorius", kad elektros jėga pasiektų tvarkingai mašinas, tai W. Brandt su pasipiktinimu atmetė tokį rusų pasiūlymą. Tur būt, nedaug tokių tėra kaip britai.

— Tikras civilizacijos tyrimas nėra nei gyventojų statistika, nei miestų dydis, nei derlius,

ŠIŲ METŲ ŪKIO PLANAS

Okup. Lietuvos ūkinis pajėgumas žymiai apkarpytas ūkiniame plane

GEDIMINAS GALVA

1976 m. ūkio planas visais požiūriais nedaug težada gero kraštо gyventojams. Sovietų penkmečio ūkio planę numatyta ok. Lietuvai ateinančiame penkmetyje: padidinti pramonės gamybą 32 - 36 proc. Vystyti prietaisų gamybą, radiotechnikos, elektrikos, chemijos pramonę, gyvulininkystę ir pašarų gamybą. Sukurti stambius naftos gaminių ir amoniako gamybos vienetus. Padidinti lininių audinių, baldų, mėsos ir pieno konservų gamybą, žvejybą, labai geros kokybės maistinės žuvies gamybą, išplėsti jos asortimentus.

Statyti Drūkčių branduolinę elektrinę, kurioje bus sumontuoti 1,5 mil. kv. galingumo reaktoriai.

Padidinti žemės ūkio gamybos metinį vidurkį 10 - 13 proc., ypatingą dėmesį kreipiant į gyvulininkystę, pieninin kystę ir grūdų gamybą. Nusausinti 540,000 ha plotą.

Kaip gi numatyta vykdyti šį įsaką?

Pramonė

Pramonės gamybą numatyta padidinti tik 4,3 proc., taigi net nesiekiant pusės 1975 m. buvusio prieauglio. Nevykdomas ir Maskvos įsakas, nes pramonės gamybai tokia sparta didėjant ateinančio penkmečio jos prieauglis tesieks 21,5 proc.

Kokios yra šio staigaus pramonės gamybos sumažinimo priežastys?

Pirmoji priežastis, kaip įprasta, statybininkų ir tiekėjų nesugebėjimas laiku įrengti naujas pramonės įmones ar išplėsti senąsias. Dalis kaltės suverčiama ir praėjusių metų nederliui, nes, esą, trūksta žaliavų. Sugalvota ir trečia priežastis — stiglius kvalifikuotų darbininkų gamybai didinti. Jei pastaroji priežastis yra tikroviška, kodėl per tiek metų nesugebėjo paruošti kvalifikuotų darbininkų? Greičiausia, kad šis reikalas prasimanytas, nes su darbininkų stigliumi 1975 m. pramonės gamyba pašoko 9 proc.

Atskirų pramonės šakų gamyba nevienodai bus plečiama. Didžiausias šuolis bus padarytas šiluminių jėgainių elektros gamyboje, nes numatoma ją padidinti 22 proc. Elektros energijos suvartojimas padidės 10 procentų.

Chemijos - mineralinių trąšų gamyba padidės 13 proc., drenažo vamzdžių — 11 proc., cemento — 10,6 proc. mašinų gamybos — 7,6, statybinių medžiagų — 1 proc. Surenkamųjų namų statyba plečiama. Alytaus surenkamųjų medžiagų statybos bandomajame kombinate numatyta pastatyti 3000 gyvenamųjų namų.

Plane pasitenkinama nurodyti, kad bus daugiau gaminama audinių, trikotažo dirbinių, kilimų ir siuvinių. Žadama kelti gaminių kokybę ir asortimentą. Nereikia nustebti, jei ir šie pažadai bus netesėti.

Žemės ūkis

Bendrąją žemės ūkio gamybą numatoma padidinti 6 proc., t. y. tenkinti tik pusę Maskvos reikalavimo. Ypatingas dėmesys kreipiamas į grūdines kultūras ir bulves. Dėl pašarų trūkumo nenumatoma plėsti gyvulininkystės, tačiau užsimota šioje srityje ir toliau tęsti vystymą stambių gyvulininkystės ūkių. Tarpūkinių kiaulių auginimo, raguočių šėrimo ir paukštininkystės numatoma pastatyti net 17 ūkių.

Užplanuota gauti daugiau žemės ūkio mašinų. Žemės ūkis gausiąs 1,9 mil. to trąšų.

Žemės sausinimo darbai siaurinami. Užsimota uždaru drenažu nusausinti 140,000 ha ir sukultūrinti 60,000 ha plotą.

Kapitalo įdėjimas

Kapitalo įdėjimas sieks 1,38 bil. rub. Iš io skaičiaus statybai teks 873 mil. rub., ta pati suma kaip ir 1975 m. Valstybinio kapitalo įdėjimas padidės 1 proc. Žemės ūkiui skiriama 7 proc. daugiau kapitalo, kai pramonei 80 proc. 1975 m. įdėto kapitalo. Į žemės ūkį iš visų šaltinių numatoma įdėti 572 mil., t. y. 41 proc. bendrojo įdėto kapitalo į visą ūk..

Gyvenamųjų namų statybai skirta 279 mil. rub. — ta pati suma, kaip ir 1975 m. Švietimo,

(Nukelta į 5 pusl.)

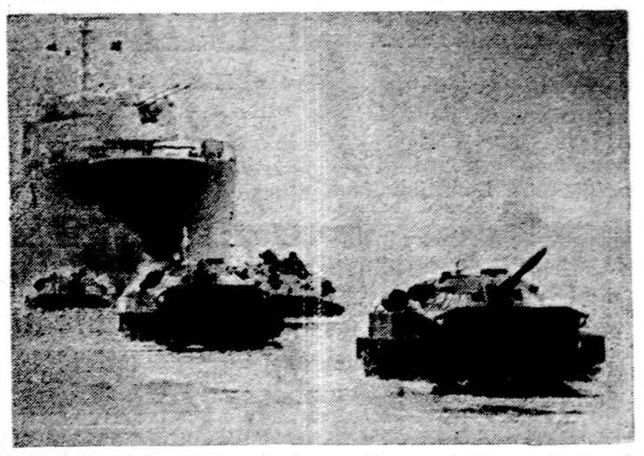

Sovietai, išnaudodami Vakarų kraštų neryžtingumą ir jiems palankias detentės sąlygas, sustiprino savo karines pajėgas, ypač karinį laivyną. Vaizdas iš jų karo laivyno pratybų: iš rusų karo laivo keliasi į krantą tankai.

KATALIKŲ SKAIČIUS PASAULY

Romos katalikų skaičius pasaulyje padaugėjo ir pasiekė 690 milijonų, tuo tarpu dvasiškių ir vienuolių sumažėjo.

Pagal Vatikano Statistikos Metraštį už 1973 m., nurodo kad buvo 688,991,000 Romos katalikas, kas sudaro 18.3 procentų viso pasaulio gyventojų, kuris siekė 3,803,999,000.

Daugiausia katalikai susispietę Pietų, Vidurio ir Šiaurės Amerikoje. Dvasiškių skaičius, tam pačiam laikotarpy buvo 413,672.

A. P.

TIRONŲ NAGUOSE

Prisiminimai

M. KLEINAITIS

6

Dėdamas į dėžę indus, pažvelgiu pro langą į gatvę. Grupė rudmarškinių, vietos vokiečių ar pasivadinusių save vokiečiais artėja prie mokyklos, aišku, pas mane. Žmonai atidarius duris, įgriūva į butą 6-8 rudmarškiniai, šilutės pirklio vokiečio Rozės vadovaujami. Labai nustebau, pamatęs jų tarpe Klaipėdos krašto lietuvį Šlegaitį, kurio vaikai lankė šią lietuvių privatinę mokyklą. Tiesa, nuo šių mokslo metų pradžios jis jau buvo perkėlęs savo vaikus į direktorijos vokiškąją mokyklą.

Porą žodžių apie Šlegaitį. Jo brolis, senukas invalidas, buvo šios mokyklos sargas. Abu su žmona buvo kuklūs, tylūs darbininkai, geri lietuvininkai. Iš kur 1937 m. vasarą į Rusnę atvyko jo brolis, kuris dabar mano bute bute rudmarškinio uniformoje ir ant rankovės svastika švaistosi mano bute, nežinau. Tai buvo gausi, suvargusi šeima. Prasidėjus 1937 mokslo metams, atvedė į mokyklą tris vaikus. Stengiausi jam padėti. Paprašiau Rusnės vandens kelių rajono viršininko inžinieriaus P. Varekojo, kad aprūpintų Šlegaitį darbu, kad turėtų iš ko gyventi. P. Varekojis mano prašymo išklausė. Kalėdų eglutės metu mokyklos tėvų komitetas aprengė vaikus šiltais drabužiais. Vaikai buvo klusnūs, tylūs, patenkinamai mokėsi. Tėvas visą laiką arogantiškai laikėsi.

1938 m. rudenį vaikus iš lietuviškos mokyklos atėmė ir nuvedė į vokiškąją mokyklą. Vėliau ir pats metė darbą ir aktyviai dalyvavo juodmarškinių rikiuotės pamokose. Šiuo metu jis mano bute laikėsi labai laisvai, tiesiog įžūliai. Rėkavo, kad visi žemaičiai turi tuojau palikti šį kraštą, girdi, šis kraštas dabar yra didžiojo Vokietijos Reicho dalis. Jei mes greit nepranyksime, Reicho fuehreris Hitleris mus sutvarkysiąs. Grupės vadas Rosė buvo taktiškas, nejaukiai jautėsi šlegaičiui pliaušiant, pagaliau neiškentęs įsakė šlegaičiui nutilti: "Laikyk snukį, durniau". Aišku, visi kalbėjo tik vokiškai.

Rosė pareiškė, kad atėjo paimti ginklo iš manęs, nes jie turį žinių, kad aš turiu. Taip, aš jį turiu, bet, pamatęs pro langą juos ateinant, suvyniojau pistoletą į laikraštį ir įkišau į dėžę tarp pakuojamų indų. Atsakiau, kad neturiu.

— Jei rasime, būsi suimtas, — perspėjo Rosė.

Daug neieškojo, truputį pavartė, pakilojo pakuojamus indus, paėmė mano kariškos uniformos diržą, apleido butą ir nuėjo į klases. Įsakė ir man eiti su jais. Tuo nuo sienų nukabino Vytį ir prezidento paveikslą. Vienam iš jų užsimojus daužyti, Rosė sudraudė.

Rudmarškiniams išvykus, toliau tęsėme pakavimą — pasiruošimą kelionei iš Rusnės, iš šio brangaus lietuviško pamario.

O taip sunku, taip sunkūs visi šie daiktai. Tarytum slysta jie iš rankų, juos kilnojant, dėliojant, kelionei ruošiantis.

Juk čia šis kraštas — mano šalis, gražioji Lietuva. Čia viskas taip lietuviška. Kaimų pavadinimai — Rusnė, Pakalnė, Skirvytėlė, Vorusnė, Šyškrantė, Žalgiriai... Šio krašto žmonių pavardės — Augustaitis, Adomaitis, Švelnius, Strazdas, Plaškys, Trinkys, Vabalas. Tai mano mokyklos mokinių, šio krašto lietuviukų pavardės.

O kai nueini sekmadienį į bažnyčią, niekur nematysi tokio lietuviško vaizdo, kaip šiame krašte. Moterys, žvejų ar laukininkų žmonos ir dukterys, ilgais, margais sijonais, ilgomis rankovėmis bliuskomis, galvos išimtinai margomis skarelėmis pridengtos, skarelės po kaklu mazgeliu surištos. O kaip gražiai sekmadienį bažnyčioje skamba "Pranaše Didis", ar "Tyloj Tu Švenčiamasis". Liturgijos žodžiai "Šventas, šventas yra Dievas, ir Dangus ir žemė ir Dangus ir žemė yra Jo garbės pilna". Kaip didingai šie žodžiai veržiasi iš šio krašto lietuvninkų krūtinių vargonams palydint. Kas sugebės žodžiais nusakyti tą didingą ir šventišką nuotaiką, kuri tada viešpatauja šio krašto maldos namuose.

O štai dabar vėl atėjūnai iš vakarų. Jau prieš šimtmečius plienu apsikaustę veržėsi į šį kraštą. Kryžiumi prisidengę žudė mano tautos vaikus. O dabar jie vėl plėš, draskys, žudys. Naikins viską, kas lietuviška, kas mums brangu. Šiandien ir kryžiaus jiems nereikia, jie nusikalė savo svastiką. Jos vardu viską jie naikins ir ruoš erdvę savo "išrinktai" tautai. Bet neišraus lietuviškos širdies iš lietuvninkų krūtinių, kuri čia taip jautriai šimtmečius plaka, neištrins iš raštų. Ne, niekada! Ir jūs neamžini. Pavargsite, sunyksite, kaip ir aną kartą jūsų pirmtakūnai.

Tokios mintys slegia, kilnojant savo kuklią mantą, ruošiantis kelionei.

(Bus daugiau)

Dalis lietuviško jaunimo prie bažnyčios laiptų Jaunimo kongrese po pamaldų.
Nuotr. Ad. Viliušio

BOSTONO ŽINIOS

"THE PILOT" APIE LIETUVIUS

Bostono vyskupijos laikraštis "The Pilot" sausio 9 d. įsidėjo straipsnį "Zelous Minority: Lithuanians in USA". Straipsnio autorius kun. William L. Wolkovich, administratorius Šv. Margaritos parapijos Malboro, Mass. Šalia straipsnio dvi fotografijos. Viena kunigo Valkavičiaus, o kita Šiluvos Marijos statulos, darytos Vytauto Kašubos, kuri yra Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių vienuolyne Putnam, Conn. Taip ir parašyta po fotografijomis.

Straipsnyje rašoma, kad esą duomenų, jog lietuviai Amerikoje yra nuo pat Amerikos revoliucijos. George Washingtono draugas Thadeus Kosciuszko, o Aleksander Bielaski, kuris maždaug šimtmečiu vėliau atvykęs, dažnai lankomas Abraham Lincoln. Lietuvių masinė imigracija buvusi daugiau jau po civilinio karo. Tai buvę nuo 1861, ypatingai po sukilimo Lietuvoje 1863 metais. O ir vėliau bėgimas nuo rusų kariuomenėn šaukimo, o taip pat ir dėl kitų laisvių panaikinimo. Lietuva buvusi rusų valdoma nuo 1795-1915 metų. Lietuviai įvairūs amatininkai per Vokietijos uostus vykę į New Yorką, kur jų laukdavę geležinkelių ir anglių kasyklų agentai. Tie agentai rinkdavę darbininkus ir iš kitų Europos kraštų. Pennsylvanijos antracitų rajonas Pittson gavęs pirmuosius lietuvius imigrantus apie 1867 metus, o Plymouth apie 1869 m. Kiek vėliau ir kitose vietose. Chicagoje lietuviai atsiradę apie 1892 m., Brooklyne ir Worcestery 1894 m., Clevelande 1895 m., Baltimorėj 1897 m.

Apie ketvirtis milijono lietuvių atvykę tarp 1899 ir 1914 m. Dauguma katalikai darbininkai. Tik nuo 1924 m. įvedus Amerikoje kvotas, imigracija buvusi sumažinta. Kadangi lietuviai ateiviai nemokėję angliškai ir buvę veik nežinomi, tai daug kur buvę ignoruojami ir kitokių nemalonumų turėję. Buvę ignoruojami net nesimpatiškų vyskupų bei kunigų. Tada jie organizavę savo draugijas, pirkę žemes ir statė savo bažnyčias, o taip pat ieškoję ir savų kunigų. Pirmoji parapija įsteigta Amerikoje buvusi Šv. Kazimiero Shenandoah, Pa. 1872 m.

Kol lietuviai neturėję savo bažnyčių ir kunigų, buvę daugiau prisiglaudę prie lenkų. Bet tradicinis varžymasis tarp lietuvių ir lenkų ir čia atsiradęs. Buvę muštynių ir teismų. Nuo to lietuviai atsiskyrę nuo lenkų. Lietuvių katalikų gyvenime Amerikoje buvusi kova ir su lietuviais socialistais. Socialistų vadovaujantis asmuo buvęs dr. Jonas Šliupas, kuris buvęs indoktrinuotas Rusijos universitetuose. Didesnis skilimas tarp lietuvių katalikų ir socialistų įvykęs 1906 metais. Po to atsiradę net ir kriminalinių bylų teismuose. Be to ir pas pačius katalikus atsiradusi trintis tarp bažnyčių komitetų ir kunigų. Pav. 1913 m. Brocktone, Mass parapijos komitetas atmetęs kard. William O'Connel paskirtą kleboną. Užrakinęs bažnyčios ir klebonijos duris. Tada ir vyskupija uždėjusi savo spynas. Tas tęsėsi apie 18 mėnesių. Vėliau komitetas įspėjęs kleboną, kad už kiekvieną jo paminėjimą velnio per pamokslą jie sumažinsią jo algą po 5 dolerius. Taip pat buvę ir daugiau bylų su lenkais dėl bažnyčių. 1897 m. lenkai įsteigę savo tautinę bažnyčią. Lietuviai padarę tą patį. Tačiau tos tautinės bažnyčios neilgai išsilaikę. Ir dabar gal dar kai kur yra kokia užsilikusi, bet gali jau ir nebūti.

Lietuviai katalikai vertinę mokslą. Praėję dvi dekados, kol katalikai gavo seseles pirmajai savo mokyklai Šv. Jurgio parapijai Chicagoje. 1894 m. O vėliau katalikai pradėjo siųsti savo jaunimą studijom net į Freiburgą Šveicarijoj ir kitur. 1913 m. lietuviai tėvai marijonai atvykę į Chicagą mokytojauti. 1907 metais buvęs įkurtas kazimieriečių vienuolynas Carmel, Pa. 1922 metais seselės pranciškietės įsikūrusios Pitsburge, o 1924 m. Jėzaus Nukryžiuotojo seselės Elmhurst Pa.

Lietuvės moterys irgi jungusios į darbą. Jos kūrė savo organizacijas ir dalyvavę visoje kitoje lietuvių veikloje.

Lietuvių katalikų spauda Amerikoje atsiradusi 1879 m. Kai kurie leidiniai išnykę, o kiti eina ir dabar. Chicagoje esą leidžiamas tėvų marijonų dienraštis "Draugas" nuo 1909 m. Lietuvių katalikų darbininkų sąjunga 1915 m. pradėjusi leisti Darbininką, kuri dabar leidžią tėvai pranciškonai. Taip pat buvę leidžiamos ir knygos.

1948 DP aktas įgalinęs 30.000 lietuvių atvykti į Ameriką. Šie socialiniai skyrėsi nuo senųjų atei vių. Tarp atvykusių ir senųjų irgi buvę nesusipratimų. Naujieji pradėję kurti savo atsineštines organizacijas: skautai, ateitininkai ir kitos. Jie leidę net savo spaudą, organizavę jaunimo stovyklas ir panašiai. Tačiau buvę ir junginių, kurie pradėję suvesti senuosius su naujaisiais. Tai įvairios bendrinės šventės.

Negausūs skaičiumi lietuviai katalikai davę katalikų gyvenimui gražų įnašą. Lietuviai kunigai 1909 m. įkūrę Lietuvių Romos Katalikų Federaciją ir kitas organizacijas.

Kun. Valkavičius patarė pasiskaityti apie lietuvius knygose: Lithuanians in America, Antano Kučo, Lietuvių Enciklopediją ir angliškai leidžiamą lietuvių enciklopediją, kurią redaguoja Simas Sužiedėlis.

Kunigas Valkavičius, kiek mano atmintis neša, buvo vikaru lietuvių parapijose Cambridge, Brocktone, Brocktone seselių išlaikomuose senelių namuose kapelionu, o dabar Šv. Margaritos parapijos administratorius. Taip pat jis yra aktyvus ir kitame mūsų lietuviškame gyvenime kaip smuikininkas ir kita.

RAMOVĖNAI PAMINĖS 25 SUKAKTĮ

LVS-gos Bostono skyrius vasario 1 d. 3 val. p. p. inž. Aleksandro Čapliko namuose ruošia savo 25 sukakties paminėjimą.

600 PROJEKTŲ JAV ETNINIŲ STUDIJŲ PROGRAMOMS

Pastaraisiais metais JAV nemažos pinigų sumos paskirstomos įvairiom mokslinėm institucijom bei etninėm organizacijom, kad jos puoselėtų etninių mažumų kultūras ir paruoštų jų pristatymą valdiškose mokyklose. 1976--1977 metais tam reikalui skirta biudžetine sąmata nori pasinaudoti net 600 projektų. Iš jų bus atrinkta tik kokie 45. Atrinktieji susilauks po 50,000 dolerių paramos. Su 600 šiemet prisiųstų projektų susipažinti, juos išdiskutuoti ir pateikti valdžiai rekomendacijas Washingtonan buvo pakviesti 49 patarėjai, kurių dauguma buvo akademikai, patys priklausą tai vienai, tai kitai etninei grupei.

Į tokius patarėjus Health, Education and Welfare įstaigos šiemet buvo pakviesta ir folkloristiką bei etnologiją Bloomingtono, Ind., universitete studijuojanti Elena Bradūnaitė. Nuo sausio 11 d. ji visą savaitę Washingtone darbavosi prie Ethnic Heritage Studies Program gautųjų projektų. Kartu su kitais atrinko paramos vertus ir atranką perdavė galutiniam valdžios sprendimui.

Besiklausant įvairių svarstymų, Elena Bradūnaitė sužinojo, jog prez. Fordo vyriausybė nelabai vertina šią Ethnic Heritage programą, ir valdiška finansinė parama bet kada gali būti nutraukta. Būtų labai pravartu, jeigu lietuviai parašytų laiškus prezidentui, kongresmanams ir kitiems valdžios pareigūnams, skatinant, kad jie paremtų Ethnic Heritage Studies programą. Laiškuose reikia pažymėti, kad Ethnic Heritage Studies Program remiasi Elementary and Secondary Education Act of 1965, Title IX.

Federalinė valdžia lig šiol yra ne kartą parėmusi ir kitokių institucijų vardais pavadintus etninius projektus. Sakysim, folkloristika ir etninėmis studijomis pasižymėjęs Indianos valstybinis universitetas Bloomingtone 1975--1976 metams yra gavęs vadinamą National Endowment for Humanities 70,000 dolerių sumoje. Universitetas įsipareigojo paruošti etnologinę studiją Indianos valstijos prie Michigano ežero prieinančio pakraščio. Tai pramoninė, įvairiomis tautinėmis mažumomis apgyvendinta pakrantė, kurion įeina Gary, East Chicago ir kt. Projektą vykdo Bloomingtono universit. žymus profesorius Richard M. Dorson, tam darbui pasirinkęs sau šešis asistentus, jų tarpe ir Eleną Bradūnaitę. Rinkdama projektui medžiagą ir darydama aprašus bei garsinius įrašymus, ji yra artimame kontakte su East Chicago ir Gary lietuvių kolonijomis, lanko jų parapijas, visuomeninius parengimus, lituanistines mokyklas, asmeniškai susitinka su žmonėmis. Tuo būdu šiame plačios apimties etniniame projekte nebus aplenkti ir lietuviai.

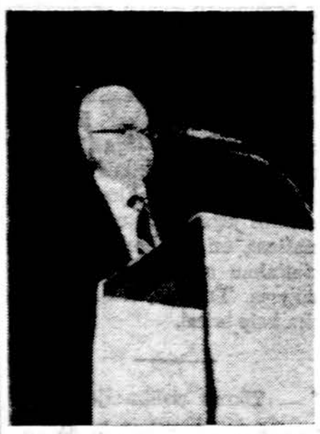

P. Kliorys kalba a. a. prel. M. Krupavičiaus minėjime.
Nuotr. Vl. Bacevičiaus

PARENGIMAI

Vasario 15 d. 2 val. Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Lietuvių Piliečių d-jos auditorijoj, S. Bostone.

Aloyzo Barono vaikams knygutė

DIENA PRIE EŽERO

yra pati geriausia dovana. Šioje puikiai Nijolės Vedegytės Palubinskienės spalvotais piešiniais iliustruotoje knygoje "Mėlynų karvelių" autorius paliečia šiuolaikinio miesto vaiko kyvenimą. Knyga visų recenzentų buvo labai šiltai sutikta. Įrišta į kietus viršelius. Tinka vaikams ligi 12 m. Jau dabar ją nupirkite savo pažįstamam vaikui dovanų. Kaina 3 dol. Gaunama "Drauge".

TRUMPOS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
1976 PAVASARĮ

KOVO 31 IKI BALANDŽIO 8-TOS — BALANDŽIO 14 IKI BALANDŽIO 22
GEGUŽĖS 16 IKI GEGUŽĖS 24
Maršrutas: Maskva— Vilnius — Kaunas — Trakai
SKUBĖKITE REGISTRUOTIS!
VASARINĖS 2 SAVAIČIŲ EKSKURSIJOS PRASIDEDA GEGUŽĖS 31 DIENĄ.
KAINOS BUS PASKELBTOS GREITU LAIKU!

* * *

Lietuvių ekskursija į Meksiką — 7 dienos — tik $300 (po du į kambarį). Išvyksta gegužės 1, 1976.

* * *

REGISTRUOKITĖS:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Telephone: (312) 238-9787

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Vienos Kardinolas Arkivyskupas
FRANZ KOENIG
apie **V. Bagdanavičiaus knygą**
The Cultural Wellsprings of Folktales
rašo:

"Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu paliudyti apie šio rinkinio įdomumą ir svarbą moksliniam šios srities darbui. Jūsų aiškinimai yra išimtinės vertės."

Ši knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąją lietuviška kultūra.

Apie tai Kardinolas rašo:

"Žvalgydamasis po jūsų knygą, kiekvienas ras, kad Mircea Eliade's pareiškimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina."

Knyga gaunama Drauge. Ji kainuoja $6.00

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Savininkas parduoda 2-jų aukštų namą su valgyklos bizniu. Viskas naujai įrengta. Brighton Pke. ant Western Ave. Parduoda dėl senatvės. $32,500, arba pasiūlymas. Nepraleiskite progos. Skambinkit **523-0645** arba **254-6945.**

JŪSŲ LAIMEI

Liuksus nauja rezidencija, 8 kamb., tinka ir pajamoms. Arti Talman banko. Ekstra platus lotas. 2 auto garažas. $38,000.

Didelis mūr. namas. 6 kamb. Puiki vieta. Marquette Pke. Graži vonia. Naujas gazu šildymas. Garažas. — $21,000.

Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Arti Maria High. $45,000.

8 butų mūras. Naujas gasu šildymas. Nauja elektra. Alumin. langai $15,000 pajamų metams. Arti mūsį $71.700.

Modernus 2 aukštų namas. 2 auto mūr. garažas. "Radiant" šildymas. Puiki apyl. Marquette Pke. Vertas daugiau bet gavom už $38,800.

2 butų modernus mūro namas su garažu. Atskiri šildymai. Rami graži gatvė Marquette Pke. $36,600.

VALDIS REAL ESTATE
2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

M. A. ŠIMKUS
REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitoki blankai

3 butai po 4 kamb. mūr. 2 auto garažas. Gazo pečiais šildymas. Brighton Pke.

3 butai ir krautuvės pastatas. Medinis, gerai prižiūrėtas namas. Brighton Parko centre.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd St. 436-7878

BUD'S REAL ESTATE
PIRKSIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT
ĮVAIRŪS DRAUDIMAI
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave., 254-5551
Lemonte, 135th & Archer Ave.
Tel. — 257-5861

DĖMESIO!
TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

NAUJOS PRENUMERATŲ KAINOS NUO KOVO 1 D.

Reikia manyti, nebus nuostabu, kad darome pranešimą apie prenumeratos kainų pakėlimą.

Visos kainos kyla, darbininkai brangsta, paštas reguliariai kelia tarifą, bet negerina patarnavimo.

Tačiau mūsų pabranginimas nėra toks, kaip kitų laikraščių. Vienas lietuvių laikraštis net šiuo metu jau yra brangesnis, negu mūsų dienraštis bus po kainos pakėlimo. Nuo sausio pirmos dienos vienas čekų dienraštis pabrango nuo $28.00 iki $60.00 metams.

DRAUGAS pasilieka pigiausias lietuvių dienraštis ir spausdina daugiausia puslapių kas savaitę, negu bet kuris kitas lietuvių laikraštis.

DRAUGO administracija duoda skaitytojams du mėnesius pasinaudoti senomis kainomis. Nuo kovo pirmos kainos bus pakeltos. Tad pasinaudokite šia proga.

DRAUGAS kainuos:

	metams	6 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$28.00	$15.80
Kanadoje	$28.00	$15.00
Kitur	$26.00	$15.00
Užsienyje	$29.00	$17.00
Savaitinis	$18.00	$10.00

NORI PIRKTI

Privatus asmuo nori pirkti gintarinių papuošalų iš privačių žmonių. Skambint 488-2617

MISCELLANEOUS

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens bolerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS **ŽUKAUSKAS**
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447.

10 — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

MARIJA NOREIKIENĖ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69th St., Chicago Ill. 60629
TEL. — WA 5-2737

MOVING
ĄERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8063

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Įvairių prekių pasirinkimas, nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
3333 So. Halsted Chicago, Ill. 60608.
Tel. WA 5-2737, 254-3320.
V. Valantinas

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau taipgi alyvinius ir perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYS — 447-8806

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

RADIO PROGRAMA

Šeniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

Apsimoka skelbtis DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1582

Biznieriams apsimoka skelbtis nes skelbiasi dienr. "Drauge".

HELP WANTED — MOTERYS

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti ligonę. Kambarys, maistas ir atlyginimas. Brighton parke.
Skambinti LA 3-3598

Daktaro šeimai reikalinga
SEIMININKĖ
Winnetka. Gyventi vietoj. Du mokyklinio amž. vaikai. 5 dienas savaitėj. Nuolatinis darbas. Rekomendacijos reikalingos. Nors kiek kalbanti angliškai. Jaunesnė kai 50 m. amž. **Tel. 441-6544**

Reikalinga moteris prižiūrėti ligotą moterį prie Lemonto. Skambinti po 8-tos val. vakaro iki vidunakčio
Telef. — 257-2044

EXPERIENCED
Keypunch Operator
Above average — Part time.
Convenient hours.
Salary commensurate with ability.
PHONE — 286-0313

BABYSITTER WANTED. 5 days per week. $80.00 plus transp. South Shore area. Call after 6 p.m. **363-1570**

GENERAL OFFICE
Typing — Filing — Billing, etc.
EXCELLENT BENEFITS
Loop area
MONROE THE CALCULATOR COMPANY
Call Mrs. Grove at
427-9142

VYRAI IR MOTERYS

BOSTONO KELIONIŲ AGENTŪRAI reikalingi lietuviškai kalbantys vyrai ir moterys padėt Chicagos apylinkėje organizuoti ekskursijas į Lietuvą. Dirbti pilną ar daliną laiką. Išmokysime, gausite komisus, keliones. Susitarimui dėl intervių Chicagoje rašykite adr.: **Algis Mitkus, 8 White Oak Rd., Newton, Mass. 02168** arba skambinkite Collect (617) 237-5502; po 6 val. vak (617) 969-1190.

EXTRA INCOME!!!
FOR Men or Women of any age. No experience needed. Training provided. Full or part time. Good hourly earnings. Pleasant, dignified work. Flexible hours. Perfect for men with jobs — women with school age children Wir sprechen Deutsch. For appointment
CALL 761-6513

Instruction and Sales
GO GETTERS
LAST AD YOU HAVE TO ANSWER
If you are responsible, can follow orders and are not afraid of work, we have a unique method to help you reach your goal. We work strictly by appointments. Interested — call Britannica Parochial School Division 863-0977 for appointment.

ĮSIGYKITE DABAR

TAUTVILA
Juozo KRALIKAUSKO
romanas
Tai yra knyga apie žmogų, kuris savo tėvynėje yra laikomas priešu.
Aplanką Ados Korsakaitės Sutkuvienės. Kaina 4 dol.
Gaunama Drauge ir pas platintojus.

MIGLOTAS RYTAS
V. RAMONAS
Tai apysakų rinkinys, kuris patraukia ne tik savo tematika, bet ir išimtinai gražiu stiliumi bei kalba.
Liet. knygos klubo leidinys.
Autoriaus išleistų knygų skaičius nėra didelis, bet kiekviena jų yra kruopščiai išmastyta ir apdirba, kas yra charakteringa ir šiam rinkiniui. Juo pasidžiaugs kiekvienas jį įsigijęs ar gavęs dovanų.
gaunamas DRAUGE, kaina 2.00 dol. Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 procentus mokesčiams.

LAIKAS: 1976 metais
Premjera—vasario 28 d. 8 v. v. (šeštad.)
Antras spektaklis—vasario 29 d., 3 val. popiet (sekmadienį)

VIETA:
Marijos Aukšt. Mokyklos Auditorijoje, 6727 So. California Avenue

BILIETAI:
"Marginių" prekyboje, 2511 W. 69th St.; Telef. — PRospect 8-4585

KAINA: $8, 7, 6, 5, 4, 3.

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS DAINAVA
trisdešimties metų sukakčiai atžymėti stato
Dviejų veiksmų muzikinį veikalą
PAMARIO PASAKA

Libretas ..... DANUTĖ BRAZYTĖ-BINDOKIENĖ
Muzika ..... ALOYZAS JURGUTIS
Režisūra ..... ZITA KEVALAITYTĖ-VISOCKIENĖ
Dekoracijos ..... JURGIS DAUGVILA
Apšvietimas ..... ČESLOVAS RUKUIZA
Choreografija ..... JAUNUTIS PUODŽIŪNAS
Diriguoja ..... ALOYZAS JURGUTIS

SOLISTAI:
Margarita Momkienė
Valentinas Liorentas
Nelia Paulauskaitė
Vytas Radys Julius Savrimas
BALETAS:
Violeta Karosaitė ir
Jaunučio Puodžiūno studijos šokėjai
Chormeisterė ir akompaniatorė
EMILIJA PAKŠTAITĖ
SIMFONINIS ORKESTRAS

A. A. URŠULĖ KOSMONIENĖ

A. a. Uršulė Kosmonienė

Uršulė (Armonaitė) Kosmonienė po trumpo negalavimo staiga mirė sausio 9 d. Ji buvo gimusi 1905 m. Pilviškių miestelyje, Vilkaviškio apskrity. Jauna būdama, dalyvavo pavasarininkų veikloje, talkino šaulių ir kitoms organizacijoms. 1930 m. ištekėjo už mokyt. Roberto Kosmono ir gražiai gyveno. Ji buvo ištikima vyro palydovė ir talkininkė.

Pilviškių prad. mokykloje dėstė mergaitėms rankų darbelius ir mokė mergaites namų ruošos. Rusams okupavus Lietuvą, prasidėjo įvairios nelaimės. Teko du kartus bėgti į Vakarus nuo bolševikinio siaubo.

Teko daug vargo pakelti pabėgėlių stovyklose. 1949 m. Kosmonų šeima persikėlė į JAV, Omaha, Nebraska. 1952 m. jie persikėlė į Chicagą ir gražiai įsikūrė. Išmokslino vaikus Onytę ir Robertuką ir padėjo jiems įsikurti. Pasižymėjo religingumu, švelnumu ir meile savo šeimai. A. a. Uršulė buvo pavyzdinga šeimos židinio saugotoja, gera motina — auklėtoja ir visuomenininkė.

Priklausė visai eilei lietuviškų organizacijų: Balfui, LB, Marquette Parko apylinkei, Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būreliui. Gausiomis aukomis rėmė Brazinskus, Simą Kudirką ir gausiai parėmė III jaunimo kongresą.

Velionė savo gyvenime susikrovė didelį kraitį gerų ir gailestingų darbų.

Sausio 11 d. velionė buvo pašarvota Stepono C. Lack koplyčioje, Marquette Parke. Jos karstą puošė gėlės; daug aukota Mišioms. Pirmą vakarą rožančių sukalbėjo kun. Stasys Šantaras. Antrą vakarą rožančių sukalbėjo klebonas kun. Antanas Zakarauskas; atsilankė kunigai — Juozas Juozevičius ir Kazimieras Kuzminskas. Mokytojų sąjunga suruošė gražų atsisveikinimą, kurį pravedė Jonas Kaunas ir atsisveikindamas tarė paguodos žodį draugų vardu. Julius Širka atsisveikino Kr. Donelaičio lituanistinės mokyklos vardu. Juozas Mackevičius geru žodžiu prisiminė velionę Balfo vardu. Petras Indreika tarė jautrų paguodos žodį LB Marquette Parko apylinkės vardu. P. Bagdonas kalbėjo mokytojų sąjungos vardu. Visi kalbėtojai iškėlė velionės geras savybes, priminė, kaip taurią lietuvę, pavyzdingą motiną ir visuomenininkę. Artimųjų velionės giminių vardu padėkos žodį tarė Jonas Kaunas. Atsisveikinimas baigtas visiems giedant Marija, Marija. Susirinko daug giminių, kaimynų ir draugų, kurie velionės vyrui Robertui, giminėms ir artimiesiems reiškė užuojautą.

Po atsisveikinimo su velione sekantį rytą įvyko pamaldos Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Šv. Mišias atnašavo kun. Juozas Juozevičius ir pasakė prasmingą jautriais paguodos žodžiais nupintą pamokslą. Giedojo Vytautas Radys. Po pamaldų ilga automobilių vilkstinė velionę palydėjo į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Paskutines apeigas atliko ir maldas sukalbėjo kun. J. Juozevičius. Laidotuvių direktorius Steponas C. Lack pakvietė laidotuvių dalyvius į Gold Coast restoraną pietų.

Velionei iškeliavus į amžinojo poilsio karalystę dideliame nuliūdime ir skausme pasiliko: vyras Robertas, duktė Ona Paulikas, žentas Kęstutis, sūnus Robertas — marti Vida, vaikaičiai — Tomas, Rima, Lisa ir Robertas. Lietuvoje liko brolis, sesuo, pusseserė su šeimomis ir kiti giminės. Atsisveikinusieji velionei linki amžino poilsio svetingoje žemelėje.

J. Kaunas

SOVIETŲ ŪKIS

(Atkelta iš 3 pusl.)

kultūros ir sveikatos reikalams skirta 57 mil. rublių.

Sovietinio ūkio plano ruošėjai, lyg patyčiai, žada: "1976 m. bus vykdomos svarbios priemonės liaudies gyvenimo lygiui toliau kelti, darbo žmonių medžiaginiams ir dvasiniams poreikiams geriau tenkinti".

Pirmoji priemonė vargano atlyginimo neryškus padidinimas. Darbininkų ir tarnautojų mėnesinis atlyginimas bus pakeltas 5 proc. ir sieks 149 rub. mėnesiui, o kolūkiečių atlyginimas bus 117 rub., nes pakils 3 proc. Okup. Lietuvoje atlyginimai mažesni, kaip rusiškoje respublikoje, jau nekalbant apie Sibirą. Mažmeninės prekybos apyvarta padidės tik 3 proc. Kai lengvosios pramonės gamyba siaurianama, negali sparčiai kilti prekybos apyvarta.

Kaime žadama pastatyti 8,000 gyvenamų namų darbininkams, tarnautojams, jei liks — ir kolūkiečiams, nors jų trovesiai jau baigia trūnyti.

Pažadų negailima gerinti buitines paslaugas, nors skaičiai sako, kad šioje srityje yra ryškus sustingimas.

Lopšeliai ir vaikų darželiai patarnaus 9 proc. kaimų gyventojų. Kiti plane pateikti skaičiai, liečią švietimą, yra grynas spėliojimas, pvz., kad 97 proc. moksleivių toliau tęs mokslą.

1976 m. okup. Lietuvos ūkio planas pasižymi miglotais pažadais ir ryškiu diržo veržimu daugelyje ūkio sričių ir ypač "liaudies gerovės" kėlime.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Schuylkill, Pa.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Lietuvių Dienos ir Lietuvių Bicentennial Schuylkill apskrities komitetai rengia Lietuvių Dieną paminėti Lietuvos nepriklausomybei vasario 16 d. šios apylinkės didžiausiose departamentinėse krautuvėse, vadinamose Boscov's Fairlane Village Mall, Pottsville, Pa., mieste. Lietuvių diena prasidės 9:30 val. ryto maldomis, kad būtų sugrąžinta Lietuvai laisvė. Šventė bus uždaryta 9 val. vakaro, sugiedant Lietuvos himną.

Šventės dieną bus išstatyti puikūs lietuviški gintarai, pakelių kryžiai, tautiniai audiniai, meniški dirbiniai iš molio ir medžio, parodyti tautiniai papročiai ir kt. Rodys darymą lietuviškų šiaudinukų ir margučių. Taip pat bus visą dieną įvairūs pasirodymai. Komitetas visiems rytinės Pennsylvanijos gyventojams nori parodyti puikius meninius lietuvių tautos turtus.

LIETUVIŠKOS KŪČIOS

Lieuvių Dienos komitetas gruodžio mėnesį Šv. Kazimiero par. salėje, St. Clair, Pa., turėjo puikų kalėdinį pasirodymą. Kalėdų eglutė buvo išpuošta šiaudinukais, specialiai padarytais. Vakare buvo surengtos lietuviškos kūčios su visais lietuviškais papročiais ir įvairumais. Tai tikra lietuviška šventė, kuri džiugina kiekvieną lietuviškos kilmės tautietį ir artimuosius.

Ateičiai planuojama suorganizuoti tikrą Lietuvos laivą, kuris dalyvautų 200 metų nuo JAV nepriklausomybės paskelbimo šventės parade. **AKW**

PREZ. COOLIDGE IR KATĖ

Prez. Coolidge kartą pasikvietė kelis draugus iš Vermonto į Baltuosius Rūmus pietų. Rūpindamiesi savo elgsena prie stalo, svečiai nutarė daryti viską, ką darys prezidentas. Valgymas praėjo sklandžiai. Veikiai padavė kavą svečių kambaryje. Prezidentas įsipylė jos į savo lėkštelę. Svečiai pasekė jo pavyzdžiu. Jis prisidėjo cukraus ir grietinėlės. Tą pat svečiai padarė. Tuomet prez. Coolidge pasilenkė ir savo kavą padavė katei. *National Enquirer*

SĄSKAITA UŽ KAVĄ

Žmogus metė akį į pateiktą užkandinėje sąskaitą už kavą ir atsiduso šalimais sėdinčiam draugui: "Ar atsimeni, kada tokias kainas mokėdavome tik Naujųjų Metų išvakarėse,"

— Plėšikas atims nuo tavęs ką tu turi, bet niekuomet kas tu esi.

— Amerikoj yra 15,000 žmonių, turinčių daugiau 100 metų.

A. A.
KUN. DR. JUOZAPAS ČEPĖNAS
mirė 1976 m. sausio 24 dieną Pasvalyje, sulaukęs 95 metų amžiaus. Palaidotas Daugailių parapijos kapinėse.
Apie jo mirtį pranešė nuliūdęs brolis Pranas su šeima ir kiti artimi giminės.

A.†A.
VINCUI KULIUI mirus,
užjaučiame ŽMONĄ ir sūnus VALDĄ ir ALFREDĄ.
Stasys ir Evangelina Kungiai
California

A.†A. VINCUI KULIUI mirus,
sūnus ir brolį KAZIMIERĄ KULĮ su šeimomis ir p. PAULIŲ šeimą širdingai užjaučiame.
Grasilda ir Emilija Juršėnaitės
Klemensas Matkevičius

A. † A. ONAI ŽUKAUSKIENEI
Naugatuck, Conn., mirus, didelio liūdesio valandoje vyrą IZIDORIŲ, dukrą ALDONĄ DULSKIENĘ su šeima, sūnų KLEOPĄ su šeima, motiną ir seserį MONIKĄ Lietuvoje, brolį KLEOPĄ su šeima Australijoje ir kitus gimines giliai užjaučiu ir kartu liūdžiu.
Ema Pušneraitienė

Mylimai MOTINAI Lietuvoje mirus, mūsų mielajai
VILHELMINAI KUBILIŪTEI - LAPIENEI
ir kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.
Aldona, Algis, Vincas, Auksis
Jurgis, Marius ir Benius
Prapuoleniai

A. † A. BRUNO MASIŪNAS
Gyveno 4343 S. Mozart Street, Chicago, Illinois.
Mirė sausio 27 d., 1976, 12:05 val. ryto, sulaukęs senatvės.
Gimė Lietuvoje, Ukmergės apskrityje, Deltuvos kaime.
Amerikoje išgyveno 70 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime Lietuvoje brolis Kazimieras ir sesuo bei kiti giminės.
Laidotuvėmis rūpinasi Stanley Juozapavičius su šeima.
Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Avenue. Laidotuvės įvyks ketv., sausio 29 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Giminės ir draugai.
Laid. direkt. Petras Bieliūnas — Tel. LA 3-3572

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose
ANAPILIO PAPĖDĖJE
Karolė Pažėraitė
Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus einančio jaunimo nuotaikose, atšaukdama mūsų atmintin dang žinomų ir nežinomų asmenų.
Knyga kainuoja $5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ ŠOKIAI
SU PROGRAMA
Rengia LIETUVIŲ JAUNIMO ORGANIZACIJOS
vasario 21 d., šeštadienį, 5 val. vakare
JAUNIMO CENTRE, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois
Šalti - šilti užkandžiai. Baras.
Dėl informacijų skambinti DR. A. PAULIUI, 428-4440 arba V. MIČIULĮ, 587-8683

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
—TEVAS IR SONUS—
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
Laidotuvių Direktoriai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
2307 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SONOS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-0677
3424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11022 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Daiva Kezienė,** Vydūno Jaunimo fondo 1975 m. premijos laimėtoja, atvyksta į Chicagą. Sausio 29 d. ketvirtadienį 7:30 v. v. Jaunimo centro kavinėje vykstančioje A. S. S. sueigoje jai bus įteiktas specialus atžymėjimas ir premija.

× **Ill. Lietuvių dantų** gydytojų d-ja ir pagelbinis moterų vienetas dėl techniškų kliūčių susirinkimą Tautiniuose namuose iš 4 val. nukelia į 5 val. p. p.

× **"Pelkių Žiburėlio"** literatūrinėje valandėlėje, girdimoje per Margučio radiją tarp 2-3 val. šį ketvirtadienį, sausio 29 d. aktorė Eglė Vilutienė skaitys iš Albino Baranausko romano "Rudenys ir pavasariai".

× **Juozės Augustaitytės-Vaičiūnienės,** poetės ir publicistės, dvejų metų mirties sukakties minėjimas rengiamas vasario 29 d. Tautiniuose namuose. Minėjimą rengia specialiai susiorganizavęs komitetas.

× **Dr. Kazys Bobelis,** kaip jau anksčiau "Drauge" buvo skelbta, yra JAV sveikatos, švietimo ir gerovės įstaigos pakviestas į mediciniškos programos patarėjų tarybą, kurią sudaro tik 12 asmenų. Tos pareigos yra trims metams. Ta proga Joliete, Ill., miesto dienraštis įsidėjo platesnį apie dr. K. Bobelį straipsnį, pridėdamas ir jo nuotrauką, ir ta proga pateikdamas dr. K. Bobelio medicinoj atsiektus laimėjimus.

× **Bronius Naudžiūnas,** Sibiro tremtinys, gyvenąs Toronte, atvyks į Chicagą ir pasakys kalbą vasario 13 d. 7:30 v. v. Jaunimo centre JAV Lietuvių jaunimo s-gos Ryšių centro rengiamame Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime.

× **Danutės Augienės** name sausio 26 d. įvyko gaisras ir smarkiai išdegė antras aukštas. Nuostoliai dar neapskaičiuoti bet jie bus nemaži.

× **Vincas Kėžinaitis,** Hamilton, Ont., mus pasveikino, atsiųsdamas auką. Dėkojame.

× **Vasario mėn. 2 d. prasidės naujų mokinių registracija į Kriaučeliūnų vaikų namelius.** Jeigu Jūsų vaikučiai yra tarp 2½-5 metų amžiaus, atsiveskite į namelius 2743 West 69 Street, ir užregistruokite juos į rytinę (8:30 v. r. — 11:30 v. r.) arba popietinę (12:30 v. p. p. — 3:30 v. p. p.) pamainas. Registracija vyks visą pirmą vasario mėnesio savaitę, klasių metu. Mokyklos telefonas 476-4999. (sk.)

× **Dan Kuraitis,** keliauninkas ir rašytojas, ilgametis Pirmyn choro rėmėjas, paaukojo 200 dol. statomai Leharo operetei "Grafas Liuksemburg'as". Operetė bus statoma kovo 13 ir 14 d. d., Maria High School. Bilietus galima įsigyti Marginiuose. (pr.)

× **Grandinėlės koncertas - premjera** įvyks 1976 m. kovo 27 d., 7:30 v. v. Marijos mokyklos auditorijoje. Grandinėlė atvyksta į Chicagą su nauja programa, kurioje bus matomi nauji lietuvių liaudies šokiai ir nauji rūbai.

× **Banketas aukotojų pagerbimui** Tautinių šokių šventei paremti ruošiamas kovo mėn. 27 d., Beverly Country Club. Šokiams gros Neolituanų orkestras. Kviečiame visus. (pr.)

× **Kviečiame ateiti į Aušros Vartų Tunto balių** vas. 7 d., 7:30 val. v. Jaunimo centre. Rezervuokite stalus pas **Valę Plepienę tel. 349-3570.** Gros Neo-Lituanai. Programoje dalyvaus II-kaimas ir **Žiežirbos.** (pr.)

× **Apie jaunus diebetikus** (cukraus liga sergančius) kalbės specialistas iš Chicagos universiteto dr. Arthur Rubenstein Little Company of Mary ligoninės salėje, 95 St., Evergreen Parke, vasario 5 d. 8 val. vak. Ligoninė ir diebetikų fondas kviečia visuomenę dalyvauti. Informuotis galima, skambinant tel. 963-1616 arba 774-4719

× **Bronė Barakauskienė,** Miskey Petrošius ir Mary Banky, Švč. M. M. Gimimo mokyklos klubo narės, gamins maistą ir rūpinasi, kad metinis balius praeitų sekmingai.

× **Ona Radauskas** sukvietė būrį draugių į savo butą Marquette Parke pietums ir išleistuvėms atsisveikinti su Emily Mazel, kuri ilgesnį laiką viešėjo, atvažiavus iš Regina, Kanados. Į Miami, Fla., išvažiuoja Julė Dikšas ir Stella Jonaitis. Moterų s-gos centro vald. pirm. Donna Kamm grįžta į Seminole, Fla., po centro valdybos posėdžio. Išleistuvėse visoms palinkėta laimingos kelionės.

× **Tėvų diena** Kr. Donelaičio abiejose mokyklose bus sausio 31 d. Šaukiamas tą dieną nepaprastas tėvų susirinkimas, kuriame 9:10 val. bus padaryti svarbūs pranešimai mokyklos salėje. Juos padarys mokyklų direktorius ir tėvų komitetas. Po pranešimų tėvai galės lankytis savo vaikų klasėse ir skyriuose, pasikalbėti su mokytojais. Kviečiami visi tėvai atvykti į mokyklą. Tai yra labai svarbu, tiesiog gyvybinės reikšmės. Reikia pasiekti didesnio bendradarbiavimo tarp mokinių tėvų ir mokytojų, kad darbas mokyklose būtų sėkmingesnis ir našesnis. Ankstyvesniais metais mokyklose taip pat buvo praktikuojamos tėvų dienos. Norima atnaujinti šį naudingą paprotį ir mokykla prašo tėvų bendradarbiavimo.

× **Juozas Sakalas,** gyv. Chicagoje, pratęsdamas "Draugo" prenumeratą užsakė jį savo dukrai ir sūnui kartu atsiųsdamas čekį 80 dol. Savo laiške rašo: "Skiriu ir simbolinę auką mielam "Draugui" paremti, kuris yra visuomet laukiamas". Nuoširdus ačiū už auką, linkėjimus ir už naujus "Draugo" skaitytojus.

× **Povilas, Šimoliūnas,** gyv. Ozone Park, N. Y., mokėdamas "Draugo" prenumeratą pridėjo didesnę auką spaudos stiprinimui. Nuoširdžiai dėkojame. P. Šimoliūnas tik praėjusiais metais persikėlė gyventi į New Yorką. Chicagoje gyvendamas priklausė LB-nei ir buvo Draugo rėmėjas.

× **Lietuviai turistai (patriotai) iš Lietuvos,** apsilankę Amerikoje ir gavę progos susipažinti su Bronio Railos **"Dialogu su lietuviais"**, reiškė nuomonių, jog šios knygos idėjos pilnai atitinka lietuvių patriotų ir tautinio pogrindžio galvojimą komunistų užgrobtoje Lietuvoje. Šis stambus ir įdomus mūsų žurnalisto ir kritiko veikalas dabar gaunamas DRAUGE. Kaina $5.00. (pr.)

× **Jono ir Aušros Jurašų susitikimo su Chicagos lietuvišką ja visuomene garbės komitetą sudaro:** Lietuvos generalinė konsulė **Juzė Daužvardienė** ir Chicagoje savo centrus turinčių bendrinių mūsų organizacijų vadovai: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. **inž. Bronius Nainys,** Altos pirm. **dr. Kazys Bobelis** ir Balfo pirm. **Marija Rudiene.** Susitikimas su Jonu ir Aušra Jurašais Marijos mok. salėje, Marquette Pk., šį sekmadienį (vasario 1 d.) 3 val. popiet. Visi kviečiami. (pr.)

× **Jaunimo centro televizijos valandėlės vakaras,** kuriame bus rodomas filmas "Sala" bus vas. 6 d., penktad. 7:30 v. v., ne vas. 1 d., kaip anksčiau buvo skelbta. (pr.)

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRALIJOJE

— **Jaunimo talentų** vakaras buvo suruoštas Melbourne, Australijos lietuvių R. katalikų federacijos suvažiavimo metu. Dalyvavo Melbourno ir Adelaidės lietuvių jaunimo geriausios pajėgos: vaidintojai, muzikai, pianistai, dainininkai, deklamatoriai.

— **Mariana Preimonaitė,** žinoma Brisbanės lietuvaitė, buvo pakviesta į Queenslando valstijos krepšinio komandą žaidėja.

KANADOJE

— **Toronte Vasario šešioliktosios** minėjimas bus vasario 15 d. Anapilio salėje. Į minėjimą atvyks Vliko pirm. dr. K. J. Valiūnas. Meninei programai pakviesti Toronto liet. choras "Varpas", "Gintaro" ir "Atžalyno" tautinių šokių vienetai. Šventės išvakarėse, penktadienį, Vasario 16 šventės proga rengiamas priėmimas kanadiečiams svečiams. Rengėjas KLB Toronto apylinkės valdyba yra užsakiusi autobusus, kurie atveš žmones nuo Lietuvių namų į Anapilį.

— **Dail. A. Tamošaitis** visuomenei yra labai gerai žinomas ne tik kaip dailininkas, bet ir kaip visuomenininkas, lietuviškos tautodailės puoselėtojas. Jis ypač mėgsta jaunimą. Daug kartų jis yra skaitęs paskaitas stovyklose, aiškinęs tautodailę, skaidrėmis demonstravęs autentišką mūsų kaimo meną ir pan. Jo paties ūkyje kiekvienais metais apsilanko kelios grupės jaunimo ir grįžta p. p. Tamošaičių dėka sustiprėjusios lietuviška dvasia. Toronte dailininko paroda bus atidaryta kovo 13 d. 4 v. p. p. Lietuvių namuose.

— **Daugiakultūrių reikalų** ministerio pranešime pažymėta, kad Kanados Lietuvių Bendruomenės Sudburio apylinkei paskirta $800 kultūrinei lietuvių veiklai.

— **Per metus neteko trijų** artimųjų. Gauta žinia iš Lietuvos, kad staigiai mirė a. a. Stasys Bumbulis, dirbęs Klaipėdos uoste. Velionis buvo išvežtas į Sibirą ir ten išbuvo 12 metų. Jis yra torontiškio visuomenės veikėjo Antano Bumbulio brolis. Pastarasis per pastaruosius metus neteko tėvų ir trijų brolių.

OKUP. LIETUVOJE

— **Kuršių nerijoje,** toje vietoje, kur seniau buvo Karvaičių kaimas, vėliau smėlio užpustytas, pastatytas medžio drožinys — E. Jonušo sukurtas paminklinis biustas Liudvikui Rėzai atminti. Kaip žinia, šis didysis Mažosios Lietuvos mokslininkas buvo gimęs prieš 200 metų Karvaičiuose. Jo gimimo sukaktis dabar prisimenama.

× **Viktorija Lukienė,** Treasure Island, Fla., atsiuntė 50 dolerių auką "Draugui" stiprinti. Esame labai dėkingi.

× **Irene Sankus,** Lietuvos Vyčių Illinois-Indianos apygardos valdybos sekretorė, mums atsiuntė pranešimą apie Vyčių "Lietuvos prisiminimų" banketą, ruošiamą vasario 8 d. Martinique restorano salėje, kurio metu bus paminėta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Dėkodama už gerą informaciją, atsiuntė ir 24 dolerių auką. Dėkojame.

× **Po 3 dol. aukojo:** Lucia Jakubauskas, J. Ramoška, O. Valaitis, Ona Taraila, S. Šatkūnas, J. Levanas; po 2 dol. — L. Jasinevičius, J. Rugys, J. Rauba, R. Boris; G. Baltrušaitis, Simas ir Jadvyga Kvečai; 1 dol. — Marcella Petraitis. Labai ačiū.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

MANO KALĖDŲ ATOSTOGOS

Atsibudus anksti šeštadienio rytą aš žinojau, kad jau prasidėjo mano Kalėdų atostogos. Daug planų šiai dienai turėjau, bet pirmiausia turėjau paruošti pamokas, kad vėliau turėčiau laiko kitką veikti.

Sekmadienio vakarą išvažiavome į Lake Forest, apie trisdešimt mylių nuo Čikagos, praleisti likusias atostogas pas gimines. Jų name yra nedidelis baseinas ir mes jame plaukėme porą kartų kasdieną. Be to, mes važiavome į įvairias parduotuves, slidinėjimo kalnus, ir čiuožimo sales. Jie buvo nusipirkę jauną vilkinį šuniuką. Aš buvau jo sukandžiota, apiplaukuota, apšokinėta ir aplaižyta. Jis labai mėgo katę vytis ir senesnį šunį erzinti. Į juos žiūrint vis norėjosi juoktis.

Po Kalėdų susirgau sloga, bet tuoj pasveikau. Po visų švenčių, po balių, pailsėję sugrįžome į namus. Aš dabar dažnai galvoju apie šių metų praleistas Kalėdų atostogas.

Renata Bielskytė,
Marquette Parko lit. m-los
7 sk. mokinė

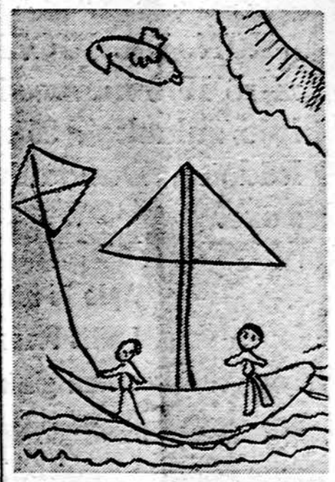

Yra kraštų, kur ir dabar taip galima. Piešė **Rūta Jonauskaitė,** Dariaus Girėno lit. mokyklos 2 sk. mokinė.

LAUMĖS VAIKAS

Vieną kartą, labai seniai, gyveno mažas berniukas, vardu Jonukas. Jo tėveliai buvo labai neturtingi. Jonukas turėjo šešias sesutes ir penkis brolius. Jonukas buvo mažiausias, todėl broliai ir seserys jį labai skriaudė. Jo drabužiai buvo seni, skylėti. Jo vyriausias brolis nešiojo ilgai, vėliau atidavė sekančiam broliui, o šis dar kitam ir t. t. Paskutinis gavo Jonukas. Jie turėjo labai mažą namelį. Visi buvo sugrūsti. Jonukas turėjo ant žemės miegoti. Jam buvo labai nepatogu ir šalta.

Kitoje pusėje kaimo gyveno trys gražios laumės. Pirmoji — Vaidilutė, antroji — Audrutė, o trečioji — Vilija. Vieną gražią vasaros dieną laumės nutarė pasėti linus. Visą pavasarį linai augo. Kai atėjo vasara, jie ėmė žydėti. Gražūs linų žiedai buvo mėlyni kaip dangus. Laumės tada nurovė linus ir pamerkė į pelkę. Iš ten išėmusios linus, laumės nešė į jaują ir išdžiovino. Tada jos braukė ir šukavo. Vėliau iš linų suverpė siūlus. Iš siūlų išaudė drobę ir pasiuvo Jonukui marškinius, kelnes ir švarkelį. Tos Jonuko kelnės buvo stebuklingos. Iš jų galėjai ištraukti daug pinigų. Jei jis ką nors blogo už tuos pinigus padarydavo, tai laumės atimdavo viską. Jonukas, dėvėdamas laumių drabužius, buvo turtingas, geras ir gražus ponaitis. Jį žmonės pavadino laumės vaiku.

Bitutė Trotmanaitė,
Los Angeles lit. m-los 7 sk.
mokinė. "Spindulys" nr. 3.

MANO MĖGIAMIAUSIA TELEVIZIJOS PROGRAMA YRA

"Gilligan's Island." Vieną laivą audra išmetė į mažą salą. Laive buvo profesorius, Gilligan, Skipper, Ginger, Marann, milijonierius Thorsten Howell III su žmona. Visi norėjo grįžti namo, bet negalėjo.

Audronė Reivytytė,
3 skyrius

"Spiderman." Atominis voras jam įkando į ranką. Man patinka kaip Spiderman lipo ant sienų kaip voras. Jis geradarys.

Andrius Mikonis,
3 skyrius

"Lone Ranger". Man patinka Lone Ranger todėl, kad jis yra kaubojus. Ir jis turi indėną draugą. Jis turi baltą arklį ir šautuvus. Jis padeda ir išgelbsti nuo blogų žmonių. Jis yra mano herojus.

Povilas Strimaitis,
3 skyrius
Lemonto "Maironio" lit. m-los
mokiniai "Jaunimo Balsai"

LAPĖ IR GAIDYS

Kartą — sėdėjo prie — krūmo ir laukė. Ko jinai laukė? Ko gi daugiau, aišku —. Jis snaudė — ant —.

— nubudęs tuoj pat pamatė, kas jo laukia —. Jis nusprendė: " — tupėsiu, bet nenutūpsiu. Šita — gali mane suėsti!"

—, kai — buvo pakilusi virš —, — suplasnojo ir sušuko: "Kudkuduk! Kud-kuduk! Kud-kuduk!" — "Kas tau, — ! Ko gi taip džiaugiesi?" — "Kaipgi nesidžiaugti — man greit — turi atnešti!" — "Kas gi tau atneš?" — "Du medžioklinia — ir vienas — — ." — "O, tiesa, dabar pats — , ir man jau laikas eiti — išgerti. Tur būt, jau išvirė. Eisiu pamažėli", — pasakė — ir šmurkšt į — .

O — iš — vos iš — neiškrito!

Trūkstami žodžiai, kuriuos reikia suderinti linksniu, skaičiumi ir gimine.: lapė, alyva, gaidys, aukštai, šaka, žemė, mėnuo, pusiaudienis, saulė, galva, draugužis, kava, šuo, šunelis, sargelis, krūmas, juokas, medis.

Andrea Mackevičiūtė, II a sk.

SENIS BESMEGENIS

Vieną rytą atsikėlę radome daug sniego prisnigta. Tėtė sutiko mums padėti pastatyti didelį sniego senį. Mes suritome didelius sniego kamuolius ir sudėjome vienas ant kito. Pridėjome jam rankas, įdėjome ir akis, nosį, na ir besišypsančią burną. Papuošėme jį didele kepure ir margu šaliku. Mūsų senis besmegenis tikrai gražiai atrodė.

Staiga sniego senis prakalbėjo ir paklausė, ar mes mėgstame žaisti sniege. Mes labai nustebome išgirdę jo balsą ir, žinoma, atsakėme, kad mėgstame. Tada pradėjome žaisti, su sniego kamuoliais mėtytis. Buvo labai smagu. Bet įvyko nelaimė. Vienas sniego kamuolys pataikė man tiesiai į galvą ir ... pasirodė žvaigždės akyse ir aš nukritau į minkštą sniegą.

Pabudau savo lovoje. Tai buvo tik malonus sapnas.

Vida Didžbalytė, VI sk.
K. Donelaičio lit. m-la

LAIŠKAS

Sūnus vedė. Tėvas jį išleisdamas toli, padovanojo jam šešias kiaules. Kiaulės gražiai augo. Atsirado paršiukų. Vieną vasarą susirgo kiaulės ir padvėsė, liko tik vienas paršas.

Sūnus savo didelį nuostolį norėjo pranešti tėvui. Ėmė rašyti laišką. Bet visai nemokėjo sintaksės, nežinojo kur ir kokius ženklus statyti. Štai kaip atrodė jo laiškas:

"Mieli tėveliai Kiaulės! Kurias man davėte visos išdvėsė Liko tik vienas paršas jūsų sūnus Petras."

KALBA IR VALGIS

— Kodėl tu jau tris dienas nekalbi? — klausia tėvas vaiką.

— Todėl, kad tėtytė sakei niekada nekalbėti su pilna burna.

Dabar gėlės šypsosi tik kambary
Piešė **Lina Didžbalytė,** Marquette Parko lit. mokykla.

TAI PRISNIGO

Tai prisnigo! Tai prisnigo!
Purnys lig ausų.
Su storiausiais kailinėliais
Eit laukan baisu.

Bet mamytė to nežiūri:
Aprengė ir — eik!
Sako, sniege bėginėti
Mums, vaikučiams, sveik.

Susitraukę mes išėjom.
Baisu pagalvot...
Bet netrukus baltą sniegą
Ėmėme voliot.

Suvoliojom, kiek valiojom,
Kamuolių baltų
Ir pristatėm sniego senių
Dar daugiau nei du!

Stovi seniai, spokso akys,
Šluotos ant pečių...
Eikš ir tu pasigrožėti,
Būki jų svečiu.

Jau mamytė valgyt kviečia.
Kas dabar tau eis!
Sniego karą tuoj pradėsim
Su kitais vaikais!

Viktorija Genytė-Šmaižienė
"Gyvenimas ir darbas"

GALVOSŪKIAI

I

Pievoje ganėsi avys ir žąsys, iš viso 100 galvų ir 280 kojų. Kiek ten buvo avių ir kiek žąsų? (10 taškų)

II (mįslė)

Kas numiręs parausta? (10 taškų)

III

Šiame Tėvynės Žvaigždutės numery yra išspausdinta pasakėlė "Lapė ir gaidys". Brūkšnių ar tuščiose vietose reikės įstatyti žodžius, kurie surašyti atskirai. Šią pasakėlę švariai perrašykite ir atsiųskite. (10 taškų).

IV (Kryžiažodis)

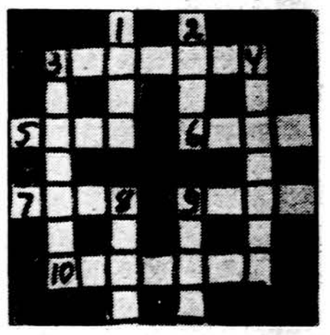

(Žiūrėkite brėžinį). **Skersai:** 3) Jis laiko Mišias. 5) Atlyginimas. 6) Bendras kiekis. 7) Kailiai. 9) Regi. 10) Iš jos kunigas sako pamokslą. **Žemyn:** 1) Durys, skylė. 2) Dydis. 3) Kristaus gimimo šventė. 4) Indonezijos sala. 8) Apgaudinėja, vynioja. 9) Sugeba. (Iš "Šaltinio".) (10 taškų)

V

Kuri pasaulio dalis yra dviejuose žemynuose, o kurios pasaulio dalys yra viename žemyne? (5 taškai)

GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

I Sliekas

II Jeigu būtų parduoti visi 75 ženklai po 4 centus, tai būtų gauta iš viso 3 dol. (4x75=300 ct). Iš viso buvo pirkta už 3 dol. 40 ct., t. y. 40 ct. daugiau. Tai rodo, kad buvo pirkta ir keletas ženklų po 6 ct.; o kiekvienas ženklas po 6 ct. yra 2 centais brangesnis už 4 ct. ženklą (6-4=2). Taigi ženklų po 6 ct. buvo tiek, kiek kartu 2 ct. telpa 40 ct., būtent 40:2=20. Tuomet ženklų po 4 ct. buvo 75-20=55.

III Nesugavęs katinėlis pelytės, suėdė kąsnelį skirtą pelytei.

IV Polio (Poliomyelitis).

V Siuvo, siūlas, sųsti, kilo, kyla, lįsti.

× **Aukomis po 5 dolerius** savo dienraštį sustiprino:
Vikt. Ališauskas, Cicero,
Juozas Liutkėnis, Chicago,
V. Paulius, Allendale,
Barbora Bolmont, Brockton,
V. Rakauskas, Melrose Pk.,
R. Namikas, Toronto,
A. Bernotaitis, Toronto.
Labai ačiū.

× **Petras Pečkaitis,** Worcester, Mass., nuoširdžiu laišku padėkojo "Draugui" už kalendorių ir korteles ir atsiuntė auką. Ačiū.